

RAPORT ANUAL 2020

Raport anual de activitate 2020

Chișinău, 2021

Lista abrevierilor

AGE	Agenția de Guvernare Electronică
AFM	Ancheta Forței de Muncă
APC	Autoritate publică centrală
APL	Autoritate publică locală
ARC	Advanced Release Calendar (Calendarul de emitere al datelor)
ASEM	Academia de Studii Economice a Moldovei
ASP	Agenția Servicii Publice
BIM	Biroul Internațional al Muncii
BNS	Biroul Național de Statistică
CAEM	Clasificatorul Activităților Economice ale Moldovei
CAPI	Computer Assisted Personal Interviews (Interviuri personale asistate de computer)
CBGC	Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice
CEE ONU	Comisia Economică Europeană a Organizației Națiunilor Unite
CEFTA	Acordul de Liber Schimb Central European
CES	Conferința Statisticienilor Europeni
CISTAT	Comitetul de Statistică Interstatal al Comunității Statelor Independente
CMPA	Cercetarea Micilor Producători Agricoli
CNPDCP	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
CNS	Consiliului Național pentru Statistică
CRS	Centrele Regionale pentru Statistică
CSI	Comitetul Statelor Independente
DGTI	Direcția Generală Tehnologii Informaționale
EECCA	Țările din Europa de Est, Caucaz și Asia Centrală
EFTA	Asociația Europeană a Liberului Schimb
Eurostat	Oficiul de Statistică al Uniunii Europene
FAO	Organizația pentru Alimentație și Agricultură
FMI	Fondul Monetar Internațional
GIS	Geographic Information System (Sistem Geografic Informațional)
GSBPM	Generic Statistical Business Process Model (Modelul Generic al Proceselor Statistice)
HLPF	High Level Political Forum (Forumul Politic de Nivel Înalt)
IEA	International Energy Agency (Agenția Internațională pentru Energie)
IGPF	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
ILO	International Labour Organization (Organizația Internațională a Muncii)
INCE	Institutului Național de Cercetări Economice
INDS	Infrastructura Națională de Date Spațiale

IPC	Indicele prețurilor de consum
IPI	Indicele producției industriale
IPPI	Indicele prețurilor producției industriale
NCM	Nomenclatura Combinată a Mărfurilor
NSDP	National Summary Data Page (Pagina Națională Sumară de Date)
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ODD	Obiectivele de Dezvoltare Durabilă
ODIN	Open Data Inventory
OIM	Organizația Internațională pentru Migrație
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PARSTAT	Proiectul Uniunii Europene <i>„Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice”</i>
PIB	Produsul Intern Brut
PLS	Programul de Lucrări Statistice
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
PRODMOLD	Nomenclatorul de produse și servicii industriale al Republicii Moldova
SCN	Sistemul conturilor naționale
SDDS	Standardul Special de Diseminare a Datelor
SIMS	Single Integrated Metadata Structure (Structura Unică Integrată a Metadatelor)
SSN	Sistem Statistic Național
STEP	Programul regional <i>"Statistici prin intermediul Parteneriatului Estic"</i>
UE	Uniunea Europeană
UN Women	Organizația Națiunilor Unite dedicată egalității de gen și abilității femeilor
UNCTAD	Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare
UNDP	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
UNECE	Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
UNFPA	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație
UNICEF	Organizația Națiunilor Unite pentru Copii
UNSD	Departamentul de Statistică al Națiunilor Unite
UNWTO	Organizația Mondială a Turismului
USAID	Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională
VNR	Voluntary National Report (Raport de Evaluare Națională Voluntară)
WTO	World Trade Organization (Organizația Internațională a Comerțului)

CUPRINS

Cuvânt înainte	6
Sumar executiv.....	7
Misiunea, viziunea și valorile sistemului statistic național.....	9
Consiliul Național pentru Statistică.....	10
1. Activitatea BNS în condițiile pandemiei COVID-19	11
Activitatea BNS în condițiile pandemiei Covid-19.....	12
Colectarea datelor statistice de la gospodării.....	13
Colectarea rapoartelor statistice de la entități.....	13
Activități adiționale de colectare a datelor.....	14
2. Ziua Mondială a Statisticii, 20.10.2020.....	15
3. Agenda 2030 Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.....	18
4. Realizări pe tematici statistice	21
Statistica macroeconomică.....	22
Statistica prețurilor	23
Statistica comerțului exterior	24
Statistica întreprinderilor.....	25
Statistica agriculturii și mediului.....	27
Statistica pieței muncii.....	28
Statistica populației și a migrației	30
Statistica serviciilor sociale și a nivelului de trai	32
5. Recensământul Populației și al Locuințelor	35
6. Metode statistice și colectarea datelor în gospodării.....	38
7. Diseminarea informației statistice	41
Relația directă cu utilizatorii de date statistice	42
Site-ul BNS.....	43
Banca de date statistice „StatBank”	44
Publicațiile statistice	45
Diseminarea prin rețelele de socializare	45
Evaluarea internațională a disponibilității și deschiderii datelor statistice oficiale	47
8. Cooperare internațională	48
9. Activitatea Centrelor regionale de statistică	54
10. Sistemul Tehnologii Informaționale	56
11. Resursele umane și financiare	58
Resursele umane	59
Indicatorii fluctuației și vechimii în muncă a personalului.....	60
Resursele financiare.....	61
Organograma Biroului Național de Statistică	62
12. Obiective și priorități pentru anul 2021.....	63
Planificare strategică	64
Producție statistică.....	64

Cuvânt înainte

Prezentul Raport de activitate aduce în prim plan activitățile desfășurate de către Biroul Național de Statistică (BNS) în anul 2020 pentru atingerea scopului, al rolului său consacrat producerii statisticilor de calitate, credibile, realizate și oferite în timp util pentru satisfacerea la un nivel cât mai înalt al cerințelor tuturor categoriilor de utilizatori interni și externi.

Conform misiunii generale ce-i revine drept autoritate centrală în domeniul statisticii, care coordonează dezvoltarea și producerea statisticii oficiale în cadrul sistemului statistic național, BNS a depus eforturi majore pentru a stabili relații mai bune, de parteneriat cu furnizorii, producătorii și utilizatorii datelor statistice, a face mai transparente și mai bine înțelese principiile fundamentale de funcționare a domeniului statistic, metodologiile utilizate în statistică, precum și informația statistică propriu-zisă.

Anul 2020 a fost un an dificil, cu o multitudine de sarcini de mare importanță, care au solicitat eforturi susținute din partea tuturor statisiticienilor din țară, în condițiile în care obiectivele și sarcinile, deosebit de complexe și pretențioase, au fost amplificate de situația pandemică COVID-19 și insuficiența de personal în majoritatea domeniilor de activitate. Cu toate acestea, BNS și-a îndeplinit, în condiții de calitate, activitățile statistice asumate în conformitate cu programul de lucrări statistice. Si în condițiile dificile de activitate în perioada pandemică, **colectivul BNS a dat dovadă de profesionalism înalt, dedicație, responsabilitate, perseverență și elan**.

Vom continua să întreprindem toate acțiunile necesare pentru ca statisticile oficiale să fie relevante pentru utilizatori, să fie prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles, să fie publicate într-un mod adecvat și convenabil, să fie ușor disponibile și accesibile, astfel încât să satisfacem nevoile de informații ale tuturor utilizatorilor. Statisticile oficiale sunt importante pentru măsurarea progresului societății, elaborarea, evaluarea și monitorizarea deciziilor care să conducă la dezvoltarea durabilă a țării în toate domeniile de activitate social-economică. Un sistem statistic național solid, bine aliniat la necesitățile și prioritățile naționale de dezvoltare joacă un rol cheie în furnizarea de informații factorilor de decizie politici, cetățenilor și întreprinderilor din țară pentru a face alegeri în cunoștință de cauză și a dezvolta politici bazate pe dovezi.

În numele colectivului BNS, îmi exprim recunoștința partenerilor de dezvoltare care au acordat asistență statisticii în depășirea provocărilor cauzate de pandemia Covid-19 și dezvoltarea producției și diseminării statisticilor oficiale relevante, fiabile și comparabile la nivel internațional, necesare pentru fundamentarea deciziilor la nivel central și local.

Oleg CARA
Director general

Sumar executiv

Statistica oficială reprezintă una dintre componentele primordiale în procesul cunoașterii, relevându-se totodată ca unul dintre pilonii esențiali ai unei bune guvernări a societății. În baza evaluărilor cantitative, statistica asigură fundamentarea deciziilor la nivel micro și macroeconomic.

În anul 2020 producția statistică a fost preponderent determinată de cererea de date statistice. Reflectarea cerințelor de date a însemnat un proces îndelungat de **consultare** între producătorii de statistici oficiale și utilizatorii acestora, iar rezultatul acestor consultări a fost consensuat în **Programul de lucrări statistice (PLS) pentru anul 2020**. PLS a constituit suportul alocării resurselor necesare, mai cu seamă în ceea ce privește finanțarea activităților statistice. Programul a reunit într-un ansamblu cuprinzător și coherent, lucrările statistice de bază, orientate spre satisfacerea necesităților tuturor categoriilor de utilizatori cu informații și date statistice cât mai complete și de calitate.

Pentru obținerea tuturor indicatorilor prevăzuți în PLS 2020, BNS a colectat și centralizat date de la un număr de aproximativ **125 mii de unități statistice** (agenți economici, instituții și autorități publice și gospodării ale populației), realizând un număr de **112 de cercetări statistice**, iar rezultatele acestor activități s-au materializat în elaborarea unui număr de **103 titluri de lucrări și analize statistice**. Procesul de diseminare a informațiilor statistice a presupus realizarea a **152 de comunicate** de date statistice și a **21 ediții ale publicațiilor statistice**.

În anul de referință a fost acordată prioritate **cooperării statistice internaționale**, care constituie un pilon hotărâtor al armonizării statisticii naționale la standardele internaționale, fapt absolut necesar în condițiile respectării politicii statului de încadrare în organismele internaționale și aderare la Uniunea Europeană.

Anul 2020 a fost mai dificil decât oricare, având în vedere restricțiile impuse de situația epidemiologică prin infecția cu Covid-19. Pandemia a avut un impact global asupra tuturor domeniilor de activitate social-economică, inclusiv cel statistic, care în această perioadă s-a confruntat cu diverse provocări și obstacole în procesul producerii datelor statistice conforme principiilor fundamentale ale ONU de organizare a statisticii.

În asemenea condiții, BNS și-a mobilizat eforturile pentru a răspunde provocărilor și a face față inițiatiivelor și obiectivelor propuse precum:

- *Organizarea efectivă a activității BNS în regim on-line în condițiile situației pandemice Covid-19. În rezultat, lucrările prevăzute în Planul lucrărilor statistice au fost executate cu succes în proporție de 99%.*
- *Colectarea datelor din gospodării prin realizarea interviurilor la telefon din cauza pandemiei Covid-19.*
- *Extinderea termenelor de prezentare a rapoartelor statistice de către respondenți în perioada stării de urgență.*
- *Realizarea lucrărilor de actualizarea hărților digitale în teren pentru pregătirea către Recensământul Populației și al Locuințelor.*
- *Implementarea colectării datelor privind impactul Covid-19.*
- *Completarea comunicatelor cu informație privind comparațiile internaționale, cu tabele în format Excel, pentru a facilita accesul utilizatorilor la date în formă mai accesibilă, completarea Băncii de Date.*

Anul 2021 este unul la fel de provocator, iar BNS și-a înaintat obiective strategice de realizat, în măsura în care, Sistemul Statistic Național va fi poziționat la un nivel mai superior în procesul său de modernizare și consolidare.

Biroul Național de Statistică și-a propus elaborarea în anul 2021 a ***Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru anii 2021-2025***, care vizează asigurarea priorității obiectivelor, reflectate în numeroasele documente de politici ale statului, precum și identificarea lacunelor în capacitatele și instrumentele/metodele utilizate în vederea atingerii scopurilor propuse. Informația statistică servește fundamentării și evaluării politicilor economice și sociale, informării spectrului larg al utilizatorilor interni și externi, contribuind astfel la asigurarea dezvoltării durabile a țării și a democratizării societății. De aceea colectarea datelor în scopuri statistice corespunde atât intereselor societății în general, cât și a fiecărui respondent în parte. Numai într-o asemenea interpretare, statistica oficială a țării își va putea consolida imaginea și locul pe care îl merită într-o societate modernă.

Misiunea, viziunea și valorile sistemului statistic național

Direcțiile prioritare de dezvoltare trasate de Strategia de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2016-2020 stabilesc misiunea, viziunea și valorile pentru întreg sistemul statistic de care Biroul Național de Statistică împreună cu alți producători de statistici oficiale se ghidează în atingerea obiectivelor și rezultatelor propuse.

Misiunea SSN

Sistem Statistic Național (SSN) dezvoltat și durabil, care colectează, procesează și diseminează statistici oficiale obiective, credibile și în timp util, necesare pentru luare/fundamentare de decizii/politici, cercetare, prognozare și informare generală a societății.

Viziunea 2020

Sistemul Statistic Național, coordonat de Biroul Național de Statistică va funcționa drept o structură integrată, coordonată, eficientă și inovativă, aliniată cadrului legislativ privind statistica oficială precum și Codului de Practici al Statisticilor Europene.

Valorile SSN

Realizarea misiunii și viziunii SSN are la bază un sir de valori care sunt urmate de către statisticienii din țară, pentru a asigura respectarea Codului de Practici al Statisticilor Europene și Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale.

- Producem date și informații statistice de calitate și utile, bazate pe independență profesională și metodologii armonizate la standardele și normele europene și internaționale.
- Diseminăm imparțial, echidistant și în timp util date statistice obiective și relevante către toți utilizatorii.
- Activăm cu personal profesionist, devotat principiilor și normelor de funcționare a statisticii oficiale într-un stat democratic.
- Colaborăm activ în cadrul SSN și cu sistemele statistice ale altor țări, răspunzând necesităților utilizatorilor, optimizând sarcina asupra respondenților de date și eficientizând procesele statistice.
- Suntem transparenti cu privire la funcționarea, evoluția SSN, performanțele și progresul înregistrat.

Consiliul Național pentru Statistică

Un loc central în procesul de coordonare a activității statistice oficiale și de armonizare a cerințelor societății în materie de date statistice revine Consiliului Național pentru Statistică (CNS), format din reprezentanți ai furnizorilor, producătorilor și utilizatorilor de statistici oficiale.

CNS a fost instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 244/2018 *cu privire la Consiliul Național pentru Statistică* și este un organ consultativ în domeniul statisticii, creat în scopul dezvoltării strategice și al promovării statisticii oficiale. Consiliul s-a reunit în anul 2020 în două ședințe (organizate online), în cadrul cărora au fost abordate diverse subiecte, inclusiv:

- Realizările și provocările privind dezvoltarea Sistemului Statistic Național:
  - Realizarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2016-2020;
  - Activitatea BNS în condițiile pandemice Covid-19.
- Proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2021.
- Planul de acțiuni al Consiliului Național pentru Statistică în anul 2021.
- Planul ședințelor CNS pentru anul 2021.

În calitatea sa de coordonator al Sistemului Statistic Național, CNS și-a propus ca în anul 2021 să își intensifice activitățile prin prioritizarea obiectivelor și sarcinilor, pentru dezvoltarea și îmbunătățirea statisticilor oficiale, în strânsă corelare cu normele și standardele Uniunii Europene (UE) și pentru ameliorarea metodelor și a procedurilor statistice menite să conducă la o utilizare eficientă și complexă a instrumentelor statistice.

Componența nominală a Consiliului Național pentru Statistică¹

1. CARA Oleg – Director general al Biroului Național de Statistică, președinte al Consiliului,
2. PALII Lilia – Vicepreședinte al Consiliului, Secretarul general al **Ministerului Economiei și Infrastructurii**
3. CONDURARI Feodora – Secretar al Consiliului, **Biroul Național de Statistică**
4. MOCANU Iurie – Director general adjunct al **Biroului Național de Statistică**
5. IVANICICHINA Tatiana – Secretar de stat al **Ministerului Finanțelor**
6. GOLOVACI Marina – Secretar de stat al **Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale**
7. ANDROS Dorin – Secretar de stat al **Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului**
8. PÂRȚACHI Ion – Șef al Departamentului econometrie și statistică economică, **Academia de Studii Economice a Moldovei**
9. HAREA Cristina – Viceguvernator al **Băncii Naționale a Moldovei**
10. CERESCU Leonid – Președinte al **Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova**
11. FALĂ Alexandru – Reprezentant al **Centrului Analitic Independent „Expert-Grup”**

---

¹ Conform stării la 31.12.2020

1

*Activitatea BNS
în condițiile pandemiei
COVID-19*

Activitatea BNS în condițiile pandemiei Covid-19

Impactul global cauzat de pandemia Covid-19 s-a resimțit asupra tuturor domeniilor de activitate social-economică. Statistica nu a fost o excepție, iar în această perioadă au apărut diverse provocări și obstacole în activitatea BNS.

Înținând cont de starea de urgență declarată pe teritoriul Republicii Moldova, în vederea asigurării securității și sănătății angajaților BNS și a respondenților, precum și limitării răspândirii infecției de tip Covid-19, BNS a întreprins o serie de activități de ordin instituțional, precum și operațional.

Pe perioada stării de urgență, martie-decembrie 2020, atât aparatul central al BNS, cât și subdiviziunile teritoriale ale BNS, au activat în regim special de lucru, cu aplicarea programelor individualizate de muncă, acordând prioritate activității la distanță și respectând regulile stabilite în vederea asigurării securității și sănătății angajaților și respondenților.

De asemenea, au fost restricționate deplasările în interes de serviciu, în special a persoanelor în vîrstă de peste 63 ani, cu excepția când asigurarea activităților nu a fost posibil de desfășurat la distanță, cu respectarea masurilor de protecție necesare.

Consultările specialiștilor BNS și evenimentele internaționale au fost desfășurate online. Specialiștii BNS au participat la multiple conferințe video, ședințe online, ateliere și instruiriri, utilizând instrumente noi de comunicare.

Personalul BNS care realizează colectarea datelor în teren, dar și colaboratorii oficiului central și ai subdiviziunilor teritoriale au fost dotați cu echipamente de protecție împotriva infectării cu COVID-19, produse oferite în special prin asistența Fondului ONU pentru Populație UNFPA)².

Măsurile descrise au fost întreprinse pentru a nu pune în pericol sănătatea angajaților subdiviziunilor de statistică și a respondenților, dar și pentru a facilita continuitatea procesului de colectare a datelor în condițiile restrictive impuse de situația excepțională în sănătate publică din țară.

² <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6670>

Colectarea datelor statistice de la gospodării

În perioada 17 martie-16 mai 2020, pe durata stării de urgență, BNS a suspendat vizitele operatorilor de interviu la gospodăriile selectate pentru participare la Ancheta Forței de Muncă (AFM) și Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC).

În schimb, interviewatorii au contactat gospodăriile și au colectat datele necesare prin telefon. După încheierea stării de urgență, colectarea datelor s-a desfășurat în mod mixt: în teren (preponderent) și la telefon. Este de menționat faptul că procesul de colectare a datelor prin telefon a fost dificil din cauza reticenței populației de a răspunde la întrebări sensibile (privind munca sau veniturile și cheltuielile), dar și din cauza accesului la baza de date limitată/incompletă cu numerele de telefon ale abonaților telefoniei fixe.

La începutul instituirii stării de urgență au fost elaborate instrucțiuni și recomandări speciale pentru personalul de teren cu privire la măsurile de protecție a sănătății, care trebuiau urmate în timpul lucrărilor în teren. În condițiile ulterioare stării de urgență, interviewatorii au revenit la munca în teren și la interacțiunea cu gospodăriile, pentru a recupera (în limitele programului permis) colectarea de date de la respondenții care erau imposibil de contactat prin telefon.

Pentru a păstra controlul asupra procesului de colectare a datelor și a eficienței noului mod de operare, dar și pentru a asigura continuitatea și calitatea procesului de colectare și, ulterior, de producere a datelor, au fost impuse măsuri suplimentare de monitorizare a muncii în teren cu raportarea săptămânală a numărului de chestionare colectate, a problemelor înregistrate și a intervențiilor necesare.

Din cauza situației epidemiologice din țară în trimestrul II, perioadă în care a fost planificată realizarea *Studiului „Accesul populației la serviciile de sănătate”* ca modul adițional la CBGC, BNS în coordonare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au convenit asupra necesității amânării realizării Studiului pentru alt an, pentru a nu supune riscurilor personalul BNS și respondenții.

Colectarea rapoartelor statistice de la entități

În vederea respectării termenelor de prezentare a rapoartelor statistice, respondenților le-a fost recomandat să utilizeze Ghișeul unic de raportare electronică www.raportare.gov.md pentru formularele care sunt disponibile on-line. Formularele statistice care nu sunt disponibile în Ghișeul unic de raportare, au fost transmise de către respondenți prin poșta electronică sau telefon. De asemenea, respondenților le-a fost oferită posibilitatea informării personalului BNS cu privire la imposibilitatea respectării termenelor respective și solicitarea argumentată a extinderii termenului de depunere a rapoartelor statistice.

În conformitate cu Legea nr. 69 din 21 mai 2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică, termenul pentru prezentarea situațiilor financiare pentru anul 2019 a fost prelungit de la 29 mai până la 30 iunie 2020³. Au fost prelungite termenele de prezentare pentru 6 formulare statistice cu raportare anuală⁴.

Suplimentar, de două ori pe lună, au fost elaborate datele privind prețurile medii de consum pentru unele produse de consum curent ale populației, pentru a permite factorilor de decizie analiza și monitorizarea prețurilor de consum a produselor de importanță majoră.

Pentru cercetările prin sondaj, BNS a examinat motivele non-răspunsurilor, care au oferit o oportunitate de a analiza impactul Covid-19 asupra activităților diferitor întreprinderi, precum și a informațiilor necesare pentru tratarea statistică a non-răspunsurilor.

³ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6613>

⁴ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6607>

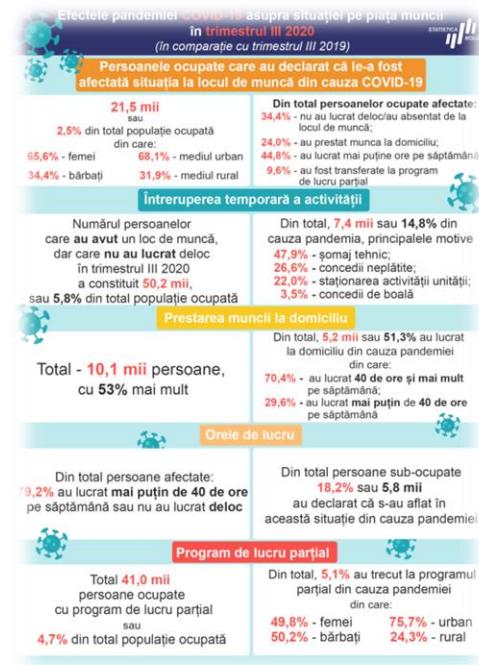
Activități adiționale de colectare a datelor

În scopul măsurării principalelor provocări și probleme cu care se confruntă gospodăriile populației în perioada pandemiei de Covid-19, BNS, cu suportul partenerilor de dezvoltare-Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Băncii Mondiale, a elaborat un modul suplimentar⁵ despre *“Influența pandemiei Covid-19 asupra gospodăriei”* în baza căruia, în trimestrele II – IV ale anului 2020, au fost colectate date adiționale în cadrul Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice. Principalele rezultate ale cercetării *“Influența pandemiei COVID-19 asupra gospodăriei”* în trimestrele II⁶ și III⁷ ale a.2020 au fost diseminatice în cadrul a două comunicate de presă distincte.

O abordare specifică, recomandată de Organizația Mondială a Muncii, a fost aplicată în cadrul Anchetei Forței de Muncă (AFM), în care la anumite întrebări din chestionar au fost colectate informații adiționale despre influența pandemiei de Covid-19 asupra situației pe piața muncii. Pe baza informațiilor colectate în cadrul AFM, o secțiune dedicată „Impactului pandemiei Covid-19 asupra situației pieței muncii” a fost inclusă în comunicatele de presă trimestriale⁸ „Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea forței de muncă și șomajul” diseminatice pe parcursul anului 2020. și un comunicat anual distinct dedicat „Impactului Covid-19 asupra indicatorilor forței de muncă în anul 2020”.

Activitatea de diseminare a informației în perioada de criză provocată de Covid-19 a fost adaptată la necesitățile informaționale ale utilizatorilor, în particular prin elaborarea și prezentarea publicului larg a notelor informative cu comportamente ce abordează impactul Covid-19 și a datelor din domenii relevante, utile în contextul pandemiei. Pentru a facilita analiza și utilizarea datelor la noile informații privind comparabilitatea internațională, în comunicatele de presă au fost adăugate link-uri de accesare a datelor Eurostat, OCDE, CISTAT etc.

De asemenea, au fost diversificate modalitățile de diseminare în format prietenos utilizatorilor și cu vizualizare grafică (infografice⁹, hărți¹⁰), și cu diversificarea canalelor de comunicare (cu intensificare pe rețelele de socializare).

Infografic „Efectele pandemiei Covid-19 asupra situației pe piața muncii”

⁵ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6637>

⁶ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6859>

⁷ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6773>

⁸ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6681>

⁹ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6652>

¹⁰ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6652>

2

Ziua Mondială a Statisticii,
20.10.2020

**ZIUA
MONDIALĂ
A STATISTICII**
20.10.2020
**CONECTĂM
LUMEA CU DATELE
ÎN CARE PUTEM
AVEA ÎNCREDERE**

Ziua Mondială a Statisticii 2020

Data de 20 octombrie 2020 a fost una importantă pentru domeniul statistic din întreaga lume. În această zi a fost celebrată cea de-a 3-a **Zi Mondială a Statisticii**, cu tematica „**Conectăm lumea cu datele în care putem avea încredere**”, o inițiativă a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Această tematică reflectă importanța încrederii în datele oficiale, a inovației și a bunului public în cadrul sistemelor statistice naționale. La această dată, de asemenea, s-au împlinit 10 ani de când în Republica Moldova sunt sărbătorite **Ziua Profesională a Statisticianului** și pentru a 5-a oară - **Ziua Europeană a Statisticii** de către țările membre ale Uniunii Europene.

În ansamblu, Ziua Statisticii are drept scop sporirea gradului de conștientizare în rândul cetățenilor din întreaga lume cu privire la importanța, valoarea și puterea statisticilor oficiale. În acest scop, Biroul Național de Statistică a întreprins mai multe acțiuni cu scopul promovării acestei zile.

Pe data de 20 octombrie BNS a organizat discuția publică **“Perspectivele statisticii Moldovei 2015-2020”**, cu participarea principalilor parteneri de dezvoltare ai Biroului. În cadrul evenimentului, BNS a prezentat cele mai importante realizări din ultimii 5 ani, care au fost posibile în special datorită asistenței tehnice și financiare a partenerilor de dezvoltare. Totodată, partenerii de dezvoltare invitați și-au împărtășit opiniile asupra impactului realizărilor în comun, dar și referitor la importanța datelor statistice în timpul pandemiei Covid-19.

Discuția publică “Perspectivele statisticii Moldovei 2015-2020”

Cu ocazia Zilei Mondiale a Statisticii, a fost realizat un spot video cu reprezentanți ale principalelor categorii de utilizatori de date statistice care au vorbit despre importanța statisticilor oficiale. Video poate fi vizualizat la adresa <https://bit.ly/Video-ZS2020>.

Participanții la spotul video

De asemenea, în această zi, utilizatorii de date au fost invitați să-și testeze cunoștințele despre statisticile din Moldova. **Quiz-ul** poate fi accesat la <http://bit.ly/Quiz-ZS2020>

Cele mai recente realizări cheie în domeniul statisticilor sociale, nevoie, așteptările și sugestiile utilizatorilor cu privire la producerea de statistici, diseminarea statisticilor, comunicarea între BNS și utilizatori au fost discutate și în cadrul **întâlnirii neformale cu utilizatorii** în contextul Zilei Statisticii.

Cu ocazia acestei zile, directorul general al BNS și alți specialiști au acordat interviu pentru câteva posturi de radio și TV¹¹.

Exemple de infografice distribuite cu ocazia Zilei Mondiale a Statisticii pe rețelele de socializare

¹¹ <http://trm.md/ro/social/astazi-este-marcata-ziua-mondiala-a-statisticii/>

3

Agenda 2030 Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

Agenda 2030 Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

În anul 2020 Guvernul Republicii Moldova și-a asumat angajamentul să prezinte **primul Raport de Evaluare Națională Voluntară** (*Voluntary National Review - VNR*) privind implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) la Forumul Politici de Nivel Înalt al ONU (*High Level Political Forum - HLPF*).

Rolul de coordonare a procesului de elaborare a primului Raport de Evaluare Națională Voluntară privind implementarea ODD i-a revenit **Cancelariei de Stat, Biroul Național de Statistică** oferind suport informațional important pentru elaborarea acestuia. Raportul a fost elaborat cu efortul comun și participarea inclusivă a autorităților publice, organizațiilor societății civile, mediului de afaceri, precum și cu suportul și expertiza agenților Organizației Națiunilor Unite din Republica Moldova. Documentul reflectă progresele, provocările, dar și oportunitățile țării în implementarea ODD.

VNR a fost prezentat de către secretarul general adjunct al Guvernului, Adrian Ermurachi. Printre **mesajele-cheie** cu privire la **provocările și prioritățile** statului în ceea ce privește implementarea ODD au fost stipulate următoarele:

- **oamenii** și abilitățile acestora reprezintă principalul capital al țării, care însă este compromis din cauza declinului **demografic**;
- **inegalitățile** mai persistă și riscul **sărăciei** rămâne a fi înalt;
- **vulnerabilitatea** sistemului de **sănătate**, demonstrată și urmare a pandemiei cauzată de COVID-19, determină necesitatea reformării acestui sector;
- dependența de sursele externe de energie trebuie diminuată inclusiv prin promovarea **eficienței energetice**;
- utilizarea modestă a **inovației** și a cercetării limitează capacitatele țării de a interveni corespunzător în soluționarea problemelor de ordin economic;
- **protecția mediului** este amenințată de capacitatea instituționale și resurse financiare limitate;
- **implementarea ODD-lor** este condiționată de nivelul finanțării, pe când monitorizarea implementării acestora este influențată de disponibilitatea parțială a datelor.

Partea a 2-a a prezentării a inclus o trecere în revistă a **progresului înregistrat** de către Republica Moldova în implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă grupate după 5 Piloni ai Agendei globale: **populație, planetă, prosperitate, pace și parteneriate**. Printre angajamentele statului, planificate în cadrul Obiectivului 17, a fost menționat și angajamentul de sporire a investițiilor în dezvoltarea de mai departe a sistemului național de colectare, producere și analiză a datelor statistice.

Ca și alte țări raportoare, reprezentanții delegației oficiale a Republicii Moldova, din care a făcut parte și conducerea BNS, au dat răspunsuri la întrebările adresate din partea delegațiilor altor state sau a organizațiilor societății civile. Una din întrebări, formulate de Kârgâzstan, s-a referit la acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către Guvern cu privire la suplinirea lipsei de date pentru circa un sfert de indicatori ODD naționalizați.

Drept răspuns, directorul general adjunct al BNS, Aurelia Spătaru, a menționat că: *"Republica Moldova ar trebui să învețe de la statele dezvoltate care au reușit să ajungă în topurile de dezvoltare la nivel global, în special datorită faptului că acțiunile și intervențiile lor au fost bazate pe evidențe și date statistice. Respectiv, în acest sens urmează a fi confirmat în practică angajamentul Guvernului, dar și a partenerilor de dezvoltare, de a susține în continuare dezvoltarea și modernizarea statisticii naționale".*

Urmând recomandările Ghidului HLPF cu privire la pregătirea rapoartelor VNR, Republica Moldova a ales să elaboreze raportul utilizând setul de indicatori ODD adaptăți la contextul național ca bază de evidențe pentru argumentarea progresului realizat și pentru descrierea provocărilor în atingerea obiectivelor. De asemenea, Raportul a fost însoțit de un document distinct precum este **Anexa statistică**¹², elaborată de Biroul Național de Statistică, care prezintă sub formă grafică și în dinamică cei mai importanți la nivel național indicatori ODD disponibili.

În cadrul Forumului, prezentarea rapoartelor de evaluare națională a țărilor este de obicei precedată de aşa-zisele **laboratoare VNR**, care oferă o platformă informală pentru schimbul de experiență asupra procesului de evaluare națională voluntară. Republica Moldova a participat oficial la 2 din aceste laboratoare în cadrul cărora a prezentat experiența națională în implementarea ODD.

Extrase din Anexa statistică privind indicatorii ODD

¹² https://statistica.gov.md/public/files/SDG/docs/SDG_in_Moldova_ro.pdf

4

Realizări pe tematici statistice

Statistica macroeconomică

Indicatorii macroeconomici sunt indispensabili pentru analiza situației și performanțelor economice în țară. Conturile naționale, Produsul Intern Brut (PIB), inclusiv cel regional, fac parte dintr-cei mai importanți indicatori statistici, scopul cărora constă în obținerea indicatorilor macroeconomici care oglindesc nivelul de dezvoltare al țării, pentru evaluarea eficienței politicilor naționale și regionale.

Activitatea în domeniul statisticii macroeconomici, în perioada anului 2020, s-a axat, ca și în anii precedenți, pe racordarea la standardele internaționale și cele europene a metodologiei și anume aplicarea metodologiei Sistemului Conturilor Naționale a Organizației Națiunilor Unite, versiunea 2008, (SCN ONU-2008) la elaborarea indicatorilor ce influențează mărimea PIB.

În condițiile insuficienței de personal, BNS a realizat toate lucrările menționate în PLS 2020, cu respectarea termenelor, și anume:

- a elaborat Produsul Intern Brut (PIB) prin metodele de resurse (total pe economie și activități economice) și utilizări (total pe economie și dezagregat pe cele șapte agregate), în prețuri curente, prețurile anului precedent și prețurile unui an de bază (anul 2010);
- a reconciliat calculele trimestriale ale PIB (pe categorii de resurse și categorii de utilizări) cu cele anuale pentru anul 2019, în prețuri curente, prețuri medii anuale, prețurile anului precedent și prețurile unui an de bază (anul 2010);
- a efectuat ajustarea sezonieră a PIB pentru calculele trimestriale reconciliate cu cele anuale;
- a efectuat dezagregarea PIB pentru Paritatea Puterii de Cumpărare – Comparabilitatea Internațională (CI), conform programului CI;
- a elaborat Produsul Intern Brut Regional (PIBR), în prețuri curente și comparabile;
- a efectuat reconcilierea calculelor PIBR cu cele ale PIB total pe economie, în prețuri curente și comparabile;
- a elaborat Produsul Intern Brut pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, în prețuri curente.

Acste informații servesc drept instrumente de analiză macroeconomică și oferă posibilitatea analizei complexe în procesul de luare a deciziilor.

În anul 2020 a fost elaborată publicația tematică **"Conturi Naționale 2019 și Conturi Regionale 2018"** care include conturile naționale nefinanciare pentru anul 2019, elaborate în conformitate cu metodologia Sistemului Conturilor Naționale a Organizației Națiunilor Unite, versiunea 2008.

Acste rezultate au fost obținute grație colaborării eficiente cu instituțiile guvernamentale și organismele internaționale.

Colaborări

Autorități publice centrale:

- ✓ Ministerul Economiei și Infrastructurii
- ✓ Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
- ✓ Ministerul Finanțelor
- ✓ Ministerul Apărării
- ✓ Banca Națională,
- ✓ Comisia Națională a Pieței Financiare
- ✓ Casa Națională de Asigurări Sociale
- ✓ Compania Națională de Asigurări în Medicină
- ✓ Centrul Național Anticorupție
- ✓ Serviciul Fiscal de Stat
- ✓ Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
- ✓ Serviciul Vamal

Organizații internaționale

- ✓ Fondul Monetar Internațional
- ✓ Banca Mondială
- ✓ Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa
- ✓ EUROSTAT
- ✓ Comitetul Interstatal pentru Statistică a Comunității Statelor Independente s.a.

Participări la evenimente

- ✓ Conferința "Paritatea puterii de cumpărare a valutei: măsurarea dimensiunii și structurii economiilor" în cadrul Programului global pentru comparații internaționale - rezultatele ciclului 2017, organizat de Comitetul statistic CSI în cooperare cu Școala Superioară de Economie al Federației Ruse;
- ✓ Masa rotundă „Programul internațional de cercetare științifică în domeniul conturilor naționale: principalele rezultate și propunerii”, organizată de către Departamentul de Statistică și Analiză a Datelor, Facultatea de Științe Economice, Universitatea Națională de Cercetare, Școala Superioară de Economie a Federației Ruse;

- ✓ Webinar-ul grupului de experți pe domeniul Conturi Naționale, organizat de către UNECE.

Statistica prețurilor

Principala activitate a acestui domeniu în anul de referință a fost elaborarea și prezentarea în termeni oportuni a unuia dintre cei mai solicitați indicatori statistici: **Indicele Prețurilor de Consum (IPC)**, destinația de bază a căruia este de a măsura schimbările în dinamică a nivelului general al prețurilor la produsele și serviciile procurate pentru consum de către gospodăriile populației din țară. IPC este un indice lunar și se calculează numai pentru elemente care intră în consumul direct al populației.

La începutul anului de raport au fost **actualizate si revizuite**:

- **Nomenclatorul de produse reprezentative** incluse în cercetarea selectivă pentru calcularea IPC 2020
- **Nomenclatorul unităților de colectare** a prețurilor mărfurilor și de prestare a serviciilor incluse în calcularea IPC 2020.
- **Ponderile de cheltuieli** utilizate la calcularea IPC 2020 conform recomandărilor FMI.

Lunar, în cursul anului de raport, au fost elaborate informații operative privind evoluția IPC în Republica Moldova.

Pe parcursul anului 2020 au fost elaborate de două ori pe lună informația privind prețurile de consum la produsele social importante și prezentate în adresa Grupului de lucru responsabil de analiza și monitorizarea prețurilor (instituit în baza Deciziei Prim-ministrului Republicii Moldova nr.5 din 23.01.2020).

Colaborări

Autorități publice centrale:

- ✓ Ministerul Economiei și Infrastructurii
- ✓ Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
- ✓ Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale
- ✓ Banca Națională a Moldovei

Organizații internaționale

- ✓ Fondul Monetar Internațional
- ✓ Banca Mondială
- ✓ Eurostat
- ✓ Comitetul pentru Statistică al CSI

Statistica comerțului exterior

Activitatea BNS în domeniul statisticii comerțului exterior a fost axată pe elaborarea și diseminarea datelor statistice autentice și relevante, care ar satisface cerințele utilizatorilor locali și din afara țării.

Întru alinierea la standardele internaționale, în special ale UE în acest domeniu de activitate, pe parcursul anului 2020 a fost **testată și implementată noua versiune a Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor** și corelată Nomenclatura Combinată a Mărfurilor - 2017 cu *Clasificarea Standard de Comerț Internațional - Rev.4, Clasificarea Marilor Categorii Economice și Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei - 2* (utilizând tabele de trecere între Nomenclatura Combinată a Mărfurilor și aceste clasificări).

BNS are o conlucrare eficientă cu Serviciul Vamal din țară, axată pe obținerea informațiilor statistice oportune și veridice în domeniul comerțului exterior, pe baza declarațiilor vamale colectate și furnizate de către Serviciul Vamal, utilizarea Normelor metodologice privind statisticile comerțului exterior de mărfuri, Clasificatoarelor și Nomenclatoarelor unice de interes general alinate la standardele ONU și Regulamentele Uniunii Europene, îmbunătățirea calității datelor obținute din declarațiile vamale, respectarea normelor de confidențialitate a datelor statistice de comerț exterior. Cu regularitate, a fost **actualizată informația statistică din bazele de date** pe comerțul internațional de mărfuri.

De asemenea, a fost completată și actualizată permanent informația statistică din **bazele de date pe comerțul exterior de mărfuri**, întru asigurarea continuității datelor statistice, informația analitică fiind reflectată în notele informative elaborate și difuzate lunar în adresa organelor de conducere ale țării, mass-media și plasate pe pagina web a BNS.

Este de menționat că, în anul de referință, specialiștii BNS au elaborat și diseminat (prin intermediul poștei electronice) în adresa Președintiei, Parlamentului, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Finanțelor, Biroului Politici de Reintegrare, Serviciului Vamal, Ambasadelor Republicii Moldova, acreditate în străinătate, Camerei de Comerț și Industrie, Agenției de Investiții (Organizația de Atragere a Investițiilor și de Promovare a

The screenshot shows the 'Banca de date statistice Moldova' website interface. At the top, there's a logo for 'STATISTICA MOLDOVEI' and the text 'Banca de date statistice Moldova'. Below the header, there are three numbered buttons: 1. Alege tabelul, 2. Alege variabila, and 3. Afiseaza tabelul. The main content area is titled 'Comerț exterior pe grupe de țari, 1997-2019'. It features three tables: 'Indicatori', 'Grupă de țari', and 'Ani'. Each table has a checkbox column and a dropdown menu for selecting values. There are also search fields and checkboxes for 'Cautare' and 'La începutul cuvântului'.

Exportului din Moldova), Institutului Național de Cercetări Economice (INCE), Oficiului Național al Viei și Vinului, Curții de Conturi, Procuraturii Republicii Moldova – **654 tabele statistice** de mare amploare informațională (format EXCEL) privind exporturile, importurile, balanța comercială, pe ansamblu, țări, grupe de țări, grupe de mărfuri (mărfurile care au fost declarate prin punctele vamale ale Republicii Moldova).

Au fost calculați și diseminați indicii valorii unitare și indicii volumului fizic la mărfurile exportate și importate în trimestrul IV 2019, anul 2019 în ansamblu și în trimestrele I, II și III din anul 2020 la nivel de mărfuri (9 și 6 cifre a NCM), grupe de mărfuri (4 și 2 cifre a NCM), grupe de țări, cât și pe total exporturi (importuri), fiind expediați în adresa Băncii Naționale, Instituțiilor Publice Centrale (20 de tabele în format Excel) și plasați în „Banca de date” și la rubrica „Statistică pe domenii”, de pe pagina Web a BNS.

În adresa Direcției de Statistică a ONU și EUROSTAT au fost expediate fișiere cu date statistice privind comerțul internațional cu mărfuri al Republicii Moldova în trimestrul IV 2019, anul 2019 (date operative și definitive), trimestrele I, II și III din anul 2020 (date operative), atât în ansamblu pe țară, cât și la nivel de mărfuri și țări, pentru a fi încărcate în bazele de date COMTRADE și COMEXT, iar în adresa Comitetului de Statistică al CSI au fost prezentate 46 chestionare statistice (lunare, trimestriale și anuale).

La solicitarea organismelor internaționale (UNICE/FAO, EUROSTAT, CEFTA și ICO) au fost completate și prezentate 7 chestionare statistice, privind exporturile și importurile de mărfuri ale Republicii Moldova.

La solicitarea Oficiului statistic din Azerbaidjan, ambasadelor străine, agenților economici din străinătate, au fost pregătite și prezentate 55 tabele statistice privind comerțul exterior de mărfuri al Republicii Moldova.

Participări la evenimente

- ✓ „Statistica comerțului internațional cu mărfuri”, organizat on-line de Departamentul de Statistică al Națiunilor Unite (UNSD), Organizația internațională a comerțului (WTO) în cooperare cu Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD);
- ✓ „Statistica comerțului internațional cu servicii”, organizat on-line de Departamentul de Statistică al Națiunilor Unite (UNSD), Organizația internațională a comerțului (WTO) în cooperare cu Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD).

Statistica întreprinderilor

Informațiile statistice privind statistica întreprinderilor sunt relevante pentru diverse analize economice necesare dezvoltării acestora. În acest sens, în anul de raport au fost întreprinse toate măsurile corespunzătoare pentru a răspunde solicitărilor de informații din ce în ce mai vaste.

Pentru prima dată, cu suportul Proiectului UE "Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice" (PARSTAT), **au fost documentate procesele statistice**, conform standardului pentru implementarea proceselor managementului calității și a modelului generic al proceselor statistice (GSBPM), pentru cercetarea în întreprinderi PRODMOLD.

A fost modificat produsul program și sistemul de raportare electronică a cercetărilor trimestriale și anuale "Cu privire la investiții" conform formularelor statistice 2-INV. Astfel, din 2020, dezagregarea în profil teritorial a indicatorului statistic „Locuințe date în exploatare” se realizează după locul amplasării clădirilor rezidențiale și nu după locul înregistrării companiei constructoare, aşa cum se efectua anterior.

În anul 2020 au fost elaborate și plasate pe pagina oficială a BNS două publicații electronice:

- „**Balanța energetică a Republicii Moldova**”, care conține informații privind stocurile, importul, producția, distribuția și consumul final al resurselor energetice în Republica Moldova, pe tipuri de produse energetice, în unități fizice și convenționale (petrol și cărbune) și terajouli.
- „**Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi**”, elaborată în baza rezultatelor cercetării structurale în întreprinderi (inclusiv întreprinderile mici și mijlocii) și reprezintă tabloul multilateral al dezvoltării și structurii indicatorilor economici în Republica Moldova, pe tipuri de activități economice: de la industrie, până la activități de servicii de piață.

Şedințe intersectoriale

- ✓ Ședință organizată de Biroul executiv al Consiliului Național pentru securitatea circulației rutiere din cadrul Cancelariei de Stat și prezentarea informației privind modul de colectare și prezentare a datelor statistice "Accesul la datele statistice privind mijloacele de transport";
- ✓ Ședință on-line pe platforma Consiliului Economic pe lângă prim-ministru cu tema "Studiul USAID - Moldova Rapid e-Commerce review" privind digitalizarea economiei și dezvoltarea comerțului electronic intern și extern;
- ✓ Ședință on-line pe platforma Consiliului Economic pe lângă prim-ministru privind Controlul tutunului;
- ✓ Ședință organizată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu genericul "Studiu subregional pentru politici de inovare (Innovation Stakeholder Roundtable)";
- ✓ Conferința ÎMM 2020, „Țările parteneriatului estic: provocări comune, soluții comune”, organizată on-line de Ministerul Economiei și Infrastructurii în parteneriat cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

Participări la evenimente

- ✓ Ședințe on-line ale Comitetului de Statistici al Organizației Mondiale a Turismului;
- ✓ Webinar-ul organizat de Forumul Internațional al Ministrilor Transporturilor privind statistica transportului cu genericul „Date despre transport și criza Covid-19”;
- ✓ Webinar-ul privind statistica energetică organizat de Agenția Internațională pentru Energie;
- ✓ Cursurile de instruire seria de seminare de dezvoltare a capacitaților privind "Măsurarea și raportarea risipei și deșeurilor alimentare" (ODD 12.3), organizate în comun de către Departamentul de Statistică al FAO (ESS) și Oficiul FAO pentru Europa și Asia Centrală (FAO REU);
- ✓ Cursuri de instruire "CSPro training" organizate de proiectul ParSTAT;
- ✓ Webinar-ul "Lansarea politiciei de inovare subregională 2020: Europa de Est și Caucazul de Sud", organizat de UNECE;
- ✓ Întrunirea bilaterală a colaboratorilor BNS cu experții IEA vizând raportarea datelor privind statistica energetică.

Statistica agriculturii și mediului

În anul 2020, în domeniul statisticii agriculturii au fost efectuate:

- Calculele macroeconomice trimestriale pe agricultură: producția agricolă globală (în prețuri curente și comparabile), contul de producție pe agricultură, silvicultură, economia vânăturii și pisciculturii pentru calcularea PIB-lui (producția, consumul intermediar și valoarea adăugată);
- Calculele Contului de producție pe agricultură, vânăt, silvicultură și piscicultură în profil regional pentru 2018 în prețuri curente și constante;
- Complexul cercetărilor statistice exhaustive a producătorilor agricoli mari și medii și cercetărilor selective ale producătorilor agricoli mici (gospodăriilor populației și gospodăriilor țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de până la 10 ha);
- Cercetarea selectivă anuală vizând prețurile la mărfurile și serviciile procurate de către producătorii agricoli în anul 2019 în întreprinderile agricole și organizațiile-furnizori de mărfuri și servicii pentru agricultură.

În conformitate cu metodologia FAO, au fost elaborate și plasate pe pagina WEB a BNS **30 balanțe ale produselor alimentare și utilizării acestora pentru anul 2019¹³.**

Pentru **prima dată** au fost efectuate **calculele experimentale ale Contului economic de mediu privind emisiile de poluanți în aerul atmosferic pentru anul 2016**, în conformitate cu Baza centrală a Sistemului de evidență natural-economică elaborată sub egida ONU.

Informațiile statistice din domeniul agriculturii și mediului sunt expuse în **publicațiile tematice** elaborate anual de către BNS. Culegerea statistică „*Resursele naturale și mediul în Republica Moldova*”, ediția 2020, conține date privind protecția aerului atmosferic, utilizarea resurselor acvatice, existența resurselor funciare și forestiere, formarea și utilizarea deșeurilor de producție și consum, ariile naturale protejate, etc. Un compartiment al culegerii este dedicat stării mediului în orașe.

Publicația statistică „*Activitatea agricolă a micilor producători agricoli în Republica Moldova în anul 2019*” reflectă rezultatele cercetării activității agricole în anul 2019 a gospodăriilor personale auxiliare ale cetătenilor și a gospodăriilor țărănești (de fermier), care dețin terenuri de pământ cu suprafață mai mică de 10 ha.

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

**Resursele naturale și mediul
în Republica Moldova**

**Природные ресурсы и окружающая среда
в Республике Молдова**

2016

¹³<https://statistica.gov.md/category.php?l=ro&idc=129&>

Colaborări

Autorități publice centrale:

- ✓ Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
- ✓ Agenția de Mediu
- ✓ Agenția "Moldsilva"
- ✓ Serviciul Hidrometeorologic de Stat
- ✓ Agenția Relației Funciare și Cadastru
- ✓ Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale
- ✓ Institutul de Geologie și Seismologie, Institutul de Ecologie și Geografie
- ✓ Institutul Național de Cercetări Economice - în cadrul Proiectului de asistență tehnică

Organizații internaționale

- ✓ Comisia Economică Europeană a ONU
- ✓ FAO ONU
- ✓ Agenția Europeană a Mediului

Statistica pieței muncii

Domeniul statisticii pieței muncii, în anul de referință, s-a dezvoltat prin perfecționarea cercetărilor statistice existente și adaptarea lor la necesitățile informaționale ale utilizatorilor și cele mai recente regulamente europene.

Astfel, în scopul unei mai bune armonizări a metodelor și practicilor de producere a indicatorilor în domeniu, în anul 2020, pentru **prima dată** au fost:

- **elaborate Metadatele** Anchetei Forței de Muncă (AFM) în conformitate cu modelul de „*Structură unică de metadate integrate*”, standardul Eurostat „*Single Integrated Metadata Structure (SIMS)*”;
- **documentate procesele statistice din cadrul AFM** în conformitate cu modelul generic standard al proceselor statistice (Generic Statistical Business Process Model - GSBPM, v. 5.1), elaborat de Oficiul de Statistică al Comisiei pentru Europa a ONU (UNECE);
- organizat procesul de colectare a informațiilor adiționale privind **efectele Covid-19** asupra situației pe piața muncii;
- **recalculate seriile de timp AFM** în baza numărului populației cu reședință obișnuită pentru anii 2014 - 2017;
- **elaborați indicatorii ODD**, rezultați din AFM pentru anii 2014-2019.

În domeniul **statisticii salarizării** specialiștii BNS:

- au elaborat **ghidul de verificare și editare** a informației pentru cercetarea trimestrială „*Câștigurile salariale*” (M1), drept suport metodologic pentru specialiștii din oficiul central și cei din subdiviziunile teritoriale ale BNS în scopul îmbunătățirii procesului de verificare a datelor;
- au elaborat **recomandări metodologice** suplimentare pentru completarea formularelor cu privire la numărul salariaților și câștigul salarial în contextul situației pandemice cauzate de Covid-19;

- la proiectul conceptului Sistemului informațional automatizat „*Registrul electronic al angajaților*” au înaintat propuneri de includere a variabilelor suplimentare în Registrul, necesare elaborării datelor statistice oficiale. Aceasta a fost realizat în scopul diminuării presiunii informaționale asupra agenților economici și producerii statisticilor cu privire la numărul și mișcarea salariaților, câștigurile salariale, accidentele de muncă etc., în baza datelor administrative.

Pentru diseminarea unui spectru vast de indicatori din domeniul statisticii ocupării a fost elaborată și publicată **culegerea statistică** tematică anuală *“Forța de Muncă în Republica Moldova, Ocupare și Șomaj, ediția 2020”* ce conține informații referitoare la evoluția în timp a principalilor indicatori ai forței de muncă.

De asemenea, au fost elaborate:

- **pliante pentru gospodăriile populației**, care au fost selectate pentru a participa la cercetarea cu privire la AFM, în scopul familiarizării acestora cu cercetarea. Acest material conține informații de ordin general despre scopul și importanța cercetării AFM, modul de realizare, utilizările acesteia, fiind elucidați și unii indicatori rezultați din cercetare;
- raportul „**Modificări în Ancheta forței de muncă din Republica Moldova – prezentare generală și evaluare a impactului**” în comun cu Departamentul de Statistică al Biroului Internațional al Muncii (BIM);
- informații trimestriale privind **efectele pandemiei Covid-19 asupra situației pe piața muncii**, reflectate în comunicatul de presă „*Forța de muncă, ocuparea și șomajul*” și plasate pe pagina oficială a BNS.

Este evident faptul că colaborarea cu instituțiile publice atât din țară, cât și peste hotare a fost productivă, a adus rezultate bune și a contribuit la perfecționarea profesională a specialiștilor în domeniu, prin participarea la instruire, ateliere de lucru, webinare în cadrul proiectului Uniunii Europene "Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice" (EU PAR-Stat), și a Programului regional "Statistici prin intermediul Parteneriatului Estic" (STEP), Eurostat.

Reprezentanții BNS au participat la Ședințele Comitetului de supraveghere și alte ședințe organizate în cadrul Programului de Țară privind Munca Decentă organizate de Oficiul Coordonatorului național ILO în Moldova.

Colaborări

Autorități publice centrale:

- ✓ Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
- ✓ Ministerul Economiei și Infrastructurii
- ✓ Inspectoratul de Stat al Muncii
- ✓ Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- ✓ Serviciul Fiscal de Stat
- ✓ Casa Națională de Asigurări Sociale
- ✓ Banca Națională
- ✓ Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

Organizații internaționale

- ✓ Departamentul de Statistică al ILO
- ✓ Oficiul Coordonatorului național ILO în Moldova
- ✓ Eurostat
- ✓ Fundația Europeană de Formare (ETF)
- ✓ CISTAT

Participări la evenimente

- ✓ Introducere în Managementul calității
- ✓ Curs de introducere CSPro
- ✓ Webinar privind monitorizarea pieței muncii pe fundalul carantinelor provocate de COVID-19: conținutul de bază al anchetei forței de muncă și tratarea grupurilor speciale;
- ✓ Atelier de lucru: Schimb de experiență în efectuarea cercetărilor în gospodării în statisticile muncii
- ✓ Webinarul „Big Data pentru analiza pieței muncii – crearea unui sistem informațional în baza datelor online cu privire la locurilor de muncă vacante”
- ✓ Atelierul pentru selectarea priorităților Programului de Țară privind Munca Decentă pentru Republica Moldova pentru anii 2021-2024

Statistica populației și a migrației

Indicatorii statistici din domeniul demografic sunt unii din cei mai solicitați indicatori de către diferitele categorii de utilizatori ai datelor statistice.

În anul 2020 pentru **prima dată** în experiența BNS, a fost evaluată calitatea datelor din **4 surse de date administrative**: Registrul de Stat al Populației al Agenției Servicii Publice, Sistemul Informațional Integrat al Poliției de Frontieră al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, Sistemul Informațional Integrat Automatizat Migrațiune și Azil al Biroului Migrațiune și Azil și Baza de date a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică din perspectiva necesităților statisticii curente a populației și migrației și preluarea unor variabile pentru Recensământul Populației și Locuințelor (RPL), în cadrul proiectului de constituire a Registrului Statistic al Populației (finanțat de UNFPA și India-UN Development Partnership Framework).

A fost elaborat **proiectul Conceptului Sistemului Informațional Integrat Statistica Populației și Migrației** și a documentației necesare pentru aprobare prin Hotărâre de Guvern.

A fost efectuat exercițiul de **estimare** alternativă a distribuției **populației țării cu reședință obișnuită pe raioane** pentru anii 2014-2019 și obținute rezultatele preliminare, care vor servi pentru identificarea unor probleme ce pot apărea la utilizarea datelor individuale de la ASP și IGPF.

În anul de referință, cu suportul UNFPA și al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (Swiss Development and Cooperation – SDC), BNS a continuat colaborarea cu diferite autorități publice pe anumite domenii ale statisticii demografice, fiind organizate mai multe întruniri comune cu:

- reprezentanții IGPF și AGE la care au fost discutate necesitățile și condițiile privind schimbul de date administrative deținute de IGPF, determinarea metodelor optime de realizare a schimbului (inclusiv preluarea datelor individuale relevante și necesare pentru producerea statisticii populației și migrației), inclusiv prin Platforma de Interoperabilitate (MConnect);
- experții naționali de la AGE privind prezentarea rezultatelor evaluării a 4 surse de date administrative cu perspectiva utilizării acestora în scopul statisticii populației și migrației;
- experții naționali în domeniul protecției datelor cu caracter personal - elaborarea Regulamentului necesar la notificarea Sistemului de Evidență Statistică al Populației și Migrației la Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP);
- reprezentanții CNPDCP referitor la solicitarea de notificare nr. 1594655312604 din 13.07.2020 privind Sistemul de Evidență Statistică a populației și migrației, în baza Regulamentului depus și în special argumentarea legalității constituirii acestui sistem de evidență.

Mass media a manifestat un interes sporit față de informațiile statistice cu privire la populație, specialiștii BNS participând la o serie de emisiuni printre care:

- dialogul on-line în cadrul emisiunii *“Cine vine la noi”*, de la canalul TV Moldova1, în contextul zilei internaționale a populației;
- dezbaterea publică online pe tema *“Migrația tinerilor din Republica Moldova: cum o putem opri?”*, organizată de Radio Moldova Tineret.

Colaborări

Autorități publice centrale

- ✓ Agenția Servicii Publice
- ✓ Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
- ✓ Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal

Organizații internaționale

- ✓ Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
- ✓ UN DESA
- ✓ UNFPA
- ✓ CIS Stat

Participări la evenimente

- ✓ Conferința online de prezentare a Raportului de evaluare intermediară a activității SDC în Republica Moldova (în cadrul strategiei 2018-2022);
- ✓ Laborator în contextul prezentării VNR: *“Reflectând asupra datelor populației și a tendințelor de migrație în VNR-uri”*, organizat de UN DESA;
- ✓ Ședință periodică a grupului de intervenție ONU-Moldova drept suport pentru Guvern în contextul impactului provocat de pandemia Covid-19; Discuții on-line „Cum contribuie oficile naționale de statistică la gestionarea dezastrului Covid-19?“;
- ✓ Discuții on-line „Cum contribuie oficile naționale de statistică la gestionarea dezastrului Covid-19?“;
- ✓ Webinar-ul *“Reuniunea grupului de experti privind statistica migrației internaționale: concepte, definiții, date și indicatori”*;
- ✓ Conferința CIS Stat „Tinerii din țările CSI“.

Statistica serviciilor sociale și a nivelului de trai

Acest domeniu reprezintă o sursă substanțială de date necesare elaborării proiectelor de dezvoltare și îmbunătățire a vieții cetățenilor țării. De aceea, în anul de referință BNS a întreprins acțiuni importante în vederea diversificării indicatorilor din domeniu, care la modul general se referă la sănătate, educație, știință, cultură, nivel de trai, venituri și cheltuieli ale populației etc.

Informațiile din domeniul statisticii serviciilor sociale sunt elaborate în mare parte în baza datelor administrative, iar a nivelului de trai - în baza datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC).

Astfel, în anul 2020¹⁴, pentru prima dată au fost:

- elaborate **metadatele** pentru cercetările privind **utilitățile publice**;
- elaborat **raportul de calitate (SIMS)** în baza surselor de date administrative cu privire la statistica protecției sociale;
- elaborat un text narativ "**Protecția socială și pensiile pentru limită de vârstă abordate din perspectiva egalității de gen**" ca parte a Raportului Global "Femeile Lumii 2020: Tendințe și Statistici", elaborat în colaborare cu UN Department of Economic and Social Affairs (UN DESA). Biroul Național de Statistică este unul din total 14 oficii de statistică din lume care și-au adus contribuția la elaborarea acestui produs;
- diseminate **tabele noi în banca de date** Statbank cu indicatori statistici privind:
  - sistemele publice de alimentare cu apă și canalizare, și salubrizarea localităților, **la nivel de localități**, pentru perioada anilor 2016-2019;
  - învățământul preșcolar, învățământul primar și secundar general, **la nivel de localități**, pentru perioada 2015-2019;
  - datele trimestriale pe domeniile: Sănătate, Justiție, Protecție socială;
- elaborată **foaia de parcurs a indicatorilor ODD relevanți copiilor**, ca și categorie de vârstă (cu suportul UNICEF);
- **recalculate seriile de timp** în baza numărului populației cu reședință obișnuită pentru Banca de date statistice: Indicatori principali revizuiți pe domeniul Educație (2014-2019), Cultură (2014-2019); Statistica gender, domeniul Educația și instruirea femeilor pe parcursul vieții (2014-2019);
- completată **Metodologia de calculare a pragului absolut al sărăciei**;
- efectuată analiza modificărilor aplicate în *Metodologia de calculare a pragului absolut al sărăciei* și impactul utilizării numărului populației cu reședință obișnuită, dar și **evaluarea impactului acestora asupra indicatorilor principali privind sărăcia**¹⁵ (cu suportul Băncii Mondiale);

Economic empowerment
Republic of Moldova: social protections and old age pensions

Key points

- The Republic of Moldova's social protection system has made significant improvements in 2018, reflecting recent policy reforms and international best practices.
- The government of Moldova aims to further enhance pensioner protection by increasing the pension and creating an adequate pension system.
- The Republic of Moldova has adopted a comprehensive approach to economic empowerment, focusing on both social protection and labor market integration.
- Moldova's pension system is considered one of the most generous in Europe, providing a high level of security for its elderly population.
- Recent legal changes have simplified pension access and improved pensioner protection, making it easier for pensioners to access their benefits.

¹⁴ <https://undesa.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=6f1628a0cf0b4af8988002a22a1dc9d3>

¹⁵ https://statistica.gov.md/public/files/Metadate/alte/NBS_Moldova_Note_on_2014_2018_poverty_measures_rom.pdf

- continuat lucrul asupra calculării experimentale a **Indicelui Sărăciei Multidimensionale**;
- elaborate **două versiuni ale Registrului gospodăriei** cu scopul reducerii sarcinii asupra gospodăriilor cercetate, numărului de refuzuri de participare în cercetare și pilotarea acestora;
- elaborată **instrucțiunea operatorului** de interviu pentru modulul suplimentar la CBGC *"Influența pandemiei Covid-19 asupra gospodăriei"*.
- elaborat, implementat și diseminat, începând cu trimestrul II al anului 2020, **modulul "Influența pandemiei Covid-19 asupra gospodăriei"**, realizat în cadrul CBGC, în scopul analizei impactului pandemiei asupra bunăstării populației țării. Aceste date au fost utilizate de către experții internaționali PNUD în raportul „Evaluarea impactului socio-economic al Covid-19 în Republica Moldova¹⁶

În anul 2020, au fost prezentate rezultatele studiului ***"Dezvoltarea Mediului de Afaceri, prin prisma dimensiunii de gen"*** (elaborat cu suportul UN Women și PNUD) pe 6 august, prin intermediul platformei Zoom, cu participarea autorităților publice centrale, organizațiilor societății civile, partenerilor de dezvoltare.

Pe parcursul anului de referință, a fost elaborată o gamă variată de informații publice ce caracterizează diverse aspecte ale vieții sociale ale oamenilor. Aceste informații au fost plasate pe pagina web a instituției pentru uz liber. Iată câteva produse:

- actualizat setul de infografice ***"Copiii Moldovei", ediția 2020*** – infograficele reprezintă o sinteză a principalilor indicatori statistici privind situația copiilor în Republica Moldova;

¹⁶ <https://www.md.undp.org/content/moldova/en/home/presscenter/pressreleases/2020/covid-analiza-pnud-impact.html>

- elaborate **notele informative, suplimentar** la Programul de activitate, și efectuate în premieră cu privire la:

- 1) „Nivelul sărăciei în Republica Moldova în 2014-2018”;
- 2) Principalele rezultate ale cercetării “Influența pandemiei Covid-19 asupra gospodăriei” în trimestrul II 2020;
- 3) Principalele rezultate ale cercetării “Influența pandemiei Covid-19 asupra gospodăriei” în trimestrul III 2020;
- 4) „Nivelul sărăciei în Republica Moldova în anul 2019”.

- elaborate **publicațiile tematice anuale** pentru a facilita accesul diferitor categorii de utilizatori la date statistice:

- 1) „Copiii Moldovei”, – prezintă o sinteză a principalilor indicatori statistici privind situația copilului în Republica Moldova, în perioada anilor 2014-2019.
- 2) „Educația în Republica Moldova” - publicația conține principali indicatori statistici ce caracterizează sistemul de învățământ din țară în perioada anilor 2010-2019.
- 3) „Aspecte privind nivelul de trai al populației” – publicația conține informații privind principalele aspecte social-economice ce caracterizează nivelul de bunăstare a populației, în special, veniturile, cheltuielile, condițiile de trai, posedarea mărfurilor de folosință îndelungată, consumul în gospodării etc.

Colaborări

Organizații internaționale

- ✓ UN Department of Economic and Social Affairs (UN DESA)
- ✓ Banca Mondială
- ✓ UNICEF
- ✓ UN Women
- ✓ PNUD

Participări la evenimente

- ✓ Comitetul de supraveghere al Programului-pilot “Femei în Afaceri”;
- ✓ Grupul tehnic al Consiliului Național pentru Drepturile Copilului;
- ✓ Comitetul de Coordonare al Programului Generații și Gen;
- ✓ Consiliul Național pentru Drepturile Omului.
- ✓ Prezentarea experienței BNS privind profilul de gen al antreprenoriatului și comerțului în Moldova din perspectiva statisticilor produse de BNS, la ședința online privind statistica de gen, UNECE, 12-14 octombrie 2020

5

Recensământul Populației și al Locuințelor

Recensământul populației și al locuințelor

Conform Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene (nr.763/2008) privind recensământul populației și locuințelor, BNS în anul de raport, a elaborat **proiectul Legii generice** cu privire la Recensământul populației și al locuințelor în locul legii specifice (pentru RPL, runda 2020). În acest context au fost desfășurate 2 ședințe ale Grupului de lucru pe recensăminte. Deoarece recensământul este activitatea prin care vor fi colectate și prelucrate date cu caracter personal, proiectul legii generice a fost supus analizei suplimentare din perspectiva cerințelor legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal. Întru buna organizare a RPL a fost elaborat bugetul RPL, planificat pentru anul 2023 distribuit pe activități pentru perioada 2020-2025 și Planul de acțiuni detaliat.

Pentru prima dată în anul 2020 BNS a efectuat evaluarea bazată pe metadate (acte normative disponibile) a Registrului de Stat al Populației și Cadastrului bunurilor imobile (deținute de Agenția Servicii Publice) din perspectiva utilizării la următorul RPL cu adaptarea și punerea în practică a *Metodologiei de evaluare a surselor de date administrative* bazată pe practicile internaționale în domeniu¹⁷. Evaluarea a fost însotită de descrierea cerințelor BNS privind intențiile de aplicare a acestor surse de date administrative în scopul pregătirii și desfășurării viitorului RPL. De asemenea, personalul BNS a participat la instruirea cu privire la protecția datelor cu caracter personal (DCP) la colectarea, prelucrarea și diseminarea datelor statistice (cu suportul SDC și UNFPA).

În contextul declarării situației excepționale în sănătate publică și întru satisfacerea necesităților informaționale ale utilizatorilor, au fost elaborate și disseminate:

- **Nota informativă în contextul Covid-19** – „*Distribuția persoanelor vârstnice în profil teritorial în baza rezultatelor recensământului populației și al locuințelor din anul 2014*”¹⁸.
- **Seturile de date** privind *Ponderile persoanelor de 60/63/65 de ani și peste și ale gospodăriilor din 1 persoană de 60/63/65 de ani și peste, pe comune și sexe*¹⁹, conform datelor Recensământului Populației și al Locuințelor 2014
- **6 hărți în baza datelor RPL**: *Ponderea persoanelor în vîrstă de 60 ani și peste, pe comune (63 ani și peste²⁰ și 65 ani și peste²¹) și Ponderea gospodăriilor din 1 persoană de 60 ani și peste, pe comune (63 ani și peste și 65 ani și peste)*.

Este de menționat participarea specialiștilor BNS în cadrul Grupurilor de lucru (intersectoriale) la care BNS este membru. În decursul anului de raportare reprezentanții direcției recensăminte au participat la ședințele grupurilor de lucru interinstituționale privind:

- elaborarea *Programului pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2021-2025* și Planul de acțiuni, ca parte componentă a Programului;

¹⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/cros/content/miad-methodologies-integrated-use-administrative-data-statistical-process_en

¹⁸ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6652>

¹⁹ https://statistica.gov.md/public/files/ComPresa/Populatia/2019/Anexe_varstnici_comune_RPL_2014.xlsx

²⁰ https://statistica.gov.md/public/files/ComPresa/Populatia/2019/Pondere_persoanelor_63.pdf

²¹ https://statistica.gov.md/public/files/ComPresa/Populatia/2019/Pondere_persoanelor_65.pdf

- elaborarea *Planului de acțiuni pentru perioada 2021-2024 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027.*

Colaborări

- ✓ Fondul ONU pentru populație (UNFPA) și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, în cadrul pregătirii RPL 2023, elaborarea Registrului Statistic al Populației și protecției datelor cu caracter personal (DCP) la colectarea, prelucrarea și diseminarea datelor statistice;
- ✓ Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa (UNECE), Grupul de lucru pentru măsurarea calității surselor administrative pentru utilizare la recensământ.

Participări la evenimente

- ✓ Discuțiile on-line „Perspectiva populației Republicii Moldova pentru anul 2020”, în contextul Zilei Mondiale a Populației din anul 2020 și a conversației globale ONU75 cu prezentarea „Estimări ale populației cu reședință obișnuită și ale migrației internaționale”²².
- ✓ Prezentarea Statutului RPL 2023 în Republica Moldova în cadrul Reuniunii on-line a Grupului de experți UNECE privind recensământul populației și locuințelor, din perioada 29 septembrie-1 octombrie 2020²³.
- ✓ Prezentarea experienței BNS în estimarea fluxurilor de migrație pe baza datelor de trecere a frontierei de stat, la Forumul Internațional pe migrațiune din Cairo, 19-21 ianuarie 2020

²² <https://www.privesc.eu/Arhiva/91321/>

²³ <https://unece.org/statistics/events/group-experts-population-and-housing-censuses-online-meetings>

6

Metode statistice și colectarea datelor în gospodării

Metode statistice și colectarea datelor în gospodării

Producerea indicatorilor statistici care ajung la utilizatori, presupune o multitudine de procese în care sunt antrenați numeroși specialiști: statisticieni, metodologi, specialiști în Sisteme Informaționale Geografice (*Geographic Information Systems – GIS*), interviewatori și.a.

Cu referință la anul de raport, următoarele activități au fost realizate de către specialiștii care asigură coordonarea de metode statistice și colectare a datelor în gospodării:

- a fost testat draft-ul *Metodologiei de evaluare a surselor de date administrative*, în baza a 4-5 surse de date administrative, ceea ce va permite utilizarea acestora la îmbunătățirea calității statisticilor oficiale;
- au fost elaborate *Note metodologice privind design-ul unui noi eșantion de tip master – EMDOS 3*, pentru cercetările prin sondaj din cadrul gospodăriilor casnice;
- a fost definitivată prima parte a *Ghidului de calitate*;
- a fost elaborat proiectul strategiei de implementare a GIS în cadrul BNS;
- a fost elaborat proiectul *Manualului Metodologic privind efectuarea procedurii de actualizare a hărților* (colectare date georeferențiate referitor la clădiri și locuințe);
- a fost elaborat *Regulamentul cu privire la monitorizarea și evaluarea activității operatorilor de interviu* privind colectarea datelor AFM și CBGC și testat instrumentarul anexat la Regulament. Testarea instrumentarului a fost desfășurată în colaborare cu 5 specialiști principali (controlori) din diferite subdiviziuni teritoriale pentru statistică, în cadrul acesteia fiind evaluată activitatea a 12 operatori de interviu timp de un trimestru.

Pentru **prima dată** în anul 2020 a fost:

- Elaborată **aplicația de colectare a datelor georeferențiate** necesare pentru pregătirea către RPL 2023 și pilotat procesul de colectare a datelor;
- Organizate activitățile **de colectare în teren a datelor georeferențiate** referitor la clădiri și locuințe, cu utilizarea noilor tehnologii informaționale (tabletelor donate de SDC) și recrutat personalul necesar (operatori de teren și supravizori); datele în cauză sunt necesare pentru procesul de actualizare a hărților digitale, în cadrul lucrărilor de pregătire către Recensământului Populației și al Locuințelor, runda mondială 2020;
- Elaborate **instrucțiuni** privind realizarea prin sondaj a cercetărilor statistice asupra gospodăriilor casnice, în condițiile răspândirii infecției **Covid-19**, pe perioada stării de urgență, și anume: colectarea datelor la telefon, contactarea repetată a gospodăriilor pentru oferirea explicațiilor adiționale, modul de preluare și repartizare a instrumentarului în cadrul CBGC și AFM;
- Elaborate instrucțiunii privind **crearea cutiilor poștale** în scop de serviciu, pentru operatorii de interviu AFM și CBGC, care au facilitat transmiterea rapidă a anunțurilor, scrisorilor și notelor informative, instrucțiunilor, modificărilor din chestionare. Ulterior, prin intermediul acestor cutii poștale a fost posibilă transmiterea modului de conectare la seminarul de instruire desfășurat online;
- Asigurat personalul antrenat în colectarea datelor de la gospodăriile casnice (AFM și CBGC, CMPA) cu **echipament de protecție** (măști, mănuși, soluție dezinfecțantă);
- Recalculați **coeficienții de extindere** pentru AFM și CBGC, pentru perioada 2014–2019, utilizând efectivul populației cu reședință obișnuită.

Au fost organizate **seminare de instruire** pentru:

- operatorii de teren, supervizorii și formatorii din Centrele Regionale de Statistică (CRS), încadrați în procesul de actualizare a hărților digitale, în perioada 26 octombrie–03 noiembrie 2020;
- operatorii de interviu și controlorii din rețeaua integrată AFM și CBGC privind pilotarea instrumentarului revizuit al CBGC, în perioada 14-24 decembrie 2020. Seminarul a fost desfășurat online, utilizând aplicația Zoom (9 grupe) și parțial cu prezență fizică în cadrul Biroului Național de Statistică (3 grupe).

Colaborări

Organizații internaționale

- ✓ Proiectul UE "Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice" (PARSTAT) privind managementul calității și implementarea GSBPM, redesign-ului eșantionului de tip master (EMDOS 3), elaborarea draft-ului strategiei de implementare a GIS, elaborarea aplicației de colectare a datelor georeferențiate la nivel de clădiri și locuințe

Participări la Grupuri de lucru intersectoriale

În parteneriat cu Agenția Relații Funciare și Cadastru:

- ✓ Partajarea datelor spațiale,
- ✓ Realizarea infrastructurii naționale de date spațiale (INDS),
- ✓ Ridicarea capacităților instituționale în cadrul INDs.
- ✓

7

Diseminarea informației statistice

BĂIEȚI

51,3%

FETE

48,7%

6,2 mii copii
fiecare al 5-lea
copil s-a născut
în afara căsătoriei

RANGUL NĂSCUTULUI-VIU*

primul

10,7
mii

al 2-lea

11,2
mii

al 3-lea

5,2
mii

al 4-lea

1,5
mii

a 5-lea

0,5
mii

al 6-lea
și peste

0,4
mii

RATA NAȘTERILOR TIMPURII

29,1

născuți-vii

la 1 000 femei

cu vârsta 15-19 ani

(31,4 - în anul 2018)

25,2 ani

vârsta medie a mamei
la prima naștere

Diseminarea informației statistice

Diseminarea informației statistice este o parte componentă a activității BNS și vizează toate domeniile de activitate statistică, destinată asigurării tuturor categoriilor de utilizatori cu informație statistică oportună și de calitate. La modul general, diseminarea informației statistice presupune organizarea managementului comunicării atât interne, cât și externe, asigurarea circulației corecte și eficiente a informației între publicul larg și BNS, precum și popularizarea într-o formă larg accesibilă a rezultatelor activității BNS.

Diseminarea datelor statistice se realizează în conformitate cu legislația europeană și națională în vigoare și cu prevederile Codului de bune practici al statisticii europene, respectând principiile transparenței, simultaneității și confidențialității datelor statistice. Întreaga activitate de diseminare a informațiilor statistice a fost desfășurată în condiții de maximă eficacitate și operativitate, toate categoriile de utilizatori având acces simultan la informațiile statistice.

Relația directă cu utilizatorii de date statistice

În anul 2020 numărul total al **solicitărilor** de informații statistice primite de BNS (aparatul central și oficiile teritoriale de统计) a fost de **4206**, dintre care 77 solicitări din străinătate. Numărul de solicitări a scăzut cu 193 sau 4,4% față de anul 2019. Din numărul total, 1449 răspunsuri au fost expediate prin poșta electronică. Contra cost au fost soluționate 329 cereri de informație statistică (7,8% din total solicitări). În urma examinării structurii solicitărilor pe domenii, trebuie menționat faptul că acestea sunt structurate relativ egal în statisticile economice și cele sociale.

Activitatea de diseminare a constat și în acordarea de asistență unui număr considerabil de solicitări telefonice vizând comunicarea indicatorilor existenți în publicațiile statistice și comunicatele de presă, disponibilitatea datelor și a metadatelor, precum și consultanță în utilizarea informațiilor statistice etc.

Mass-media a manifestat un interes deosebit față de informația statistică atât prin abonarea la datele și informațiile operative, prin care au primit **152 de comunicate de presă** emise de BNS pe parcursul anului 2020, cât și prin cererea directă de informații statistice prin intermediul serviciului de presă și altor facilități de diseminare. De asemenea, au fost publicate **72 noutăți** cu referință la activitatea instituției, prin intermediul cărora publicul a fost informat despre acțiunile întreprinse de BNS, rezultatele obținute în diverse domenii statistice, dar și planurile spre realizare.

PIB-UL MOLDOVEI A SCĂZUT ÎN Ianuarie-Septembrie CU 8,2%

16 decembrie, 2020

PIB-ul Moldovei în ianuarie-septembrie a constituit până la 150,034 miliarde lei (8,722 miliarde dolari). În prețurile actuale ale pieței, și este în scădere față de aceeași perioadă a anului 2018, în termeni reali cu 8,2%.

După cum a fost informat INFOTAG de surse din cadrul Biroul Național de Statistică, valoarea adăugată brută (VAB) în ansamblu pe economie a scăzut cu 7,7%, afectând scăderea PIB-ului cu 6,7%, reprezentând 87,4% din PIB.

Din punct de vedere al utilizării PIB, scăderea este datorată, în primul rând de reducerea consumului final al gospodăriilor cu 9%, ceea ce a dus la o scădere a ponderii lui în PIB cu 7,3%.

Site-ul BNS

Pagina oficială a Biroului Național de Statistică www.statistica.gov.md continuă să fie cel mai important instrument de diseminare a datelor, care conține informații de ordin general pentru informarea oricărui vizitator privind principalele informații statistice prin seria de comunicate de presă, publicații statistice, metadate și clasificări statistice utilizate în realizarea cercetărilor statistice.

Unul din obiectivele activității de diseminare este promovarea produselor de diseminare on-line ale Biroului, cât și formarea deprinderilor de căutare a informației statistice pe Internet, care au fost realizate prin intermediul diferitor acțiuni de modernizare și îmbunătățire a acestor instrumente.

Pe parcursul anului 2020 site-ul a fost vizitat de circa **332,6 mii utilizatori** (+22,9% față de 2019), cu un număr de accesări de peste 684 mii (+21,7%) și circa **2 milioane pagini** afișate (+14,7%). Durata medie a unei vizite a fost de 2:47 minute. Raportul utilizatorilor noi față de cei care se reîntorc a fost de 77,7 la 22,3.

Site-ul a fost accesat de persoane din aproape toate țările lumii (180). Topul primelor 10 țări care accesează site-ul BNS scoate în evidență un clasament cu cele mai multe accesări din Republica Moldova (68,2%), urmat de România (12,4%), SUA (6,0%), Rusia (2,0%), Germania (1,4%), Italia (1,3%), Marea Britanie (1,1%), Ucraina (0,96%), Franța (0,7%), India (0,6%).

Numărul de accesări de pe un dispozitiv mobil a fost de circa 136,6 mii vizite, ceea ce reprezintă 40,3% din totalul accesărilor.

Site-ul a fost accesat în mare parte prin intermediul motoarelor de căutare (71,6%), accesare directă (18,5%), prin intermediul unei referințe (5,8%) și prin intermediul unei recomandări sociale (4,1%).

Cele mai vizualizate comunicate de presă au fost: „Mortalitatea generală după principalele clase ale cauzelor de deces în anul 2019”, „Situată demografică în anul 2019”, „Minimul de existență în anul 2019”, „Produsul intern brut în anul 2019 și trimestrul IV 2019”, „Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea și şomajul în anul 2019”, „Activitatea de comerț exterior a Republicii Moldova în anul 2019”.

Cele mai accesate nouăți au fost: „Modificări în activitatea BNS în legătură cu Starea de urgență instituită în Republica Moldova”, „Ce formulare trebuie să prezentați în 2020? Află cu ajutorul unei aplicații WEB lansate astăzi de BNS”, „Termenul de prezentare a Situațiilor financiare a fost prelungit!”, „Răspunsul BNS la petiția publică cu privire la chestionarul statistic nr. 3-comerț ”Comerțul cu amănuntul”, „Tradiționalul „Anuar Statistic al Republicii Moldova”, ediția 2019, a fost plasat în format electronic”.

Cele mai accesate pagini tematice au fost: *Populația și procesele demografice, Conturi naționale, Statistica salarizării, Comerț exterior, Nivelul de trai al populației și Agricultura*.

The screenshot shows the official website of the National Statistical Bureau of Moldova (Biroul Național de Statistică). The top navigation bar includes links for Home, Contact, News in several languages, and other administrative links. The main content area features a banner about the new coronavirus. Below it, there's a section for press releases, a statistics section with a chart, and a section for thematic pages. On the right side, there's a sidebar with links for various statistical reports and forms, such as 'Formularul de înregistrare a născerilor' and 'Formularul de înregistrare a defuncțiilor'.

Banca de date statistice „StatBank”

Volumul informației diseminate prin intermediul băncii de date „StatBank” <http://statbank.statistica.md> crește în fiecare an, numărul tabelelor la etapa actuală fiind de **1220**. În special, în anul 2020, banca de date a fost actualizată cu indicatori noi la nivel de localități, care conțin **indicatori dezagregăți la nivel de localități (sate, comune)** din domeniile social, economic, mediu și agricultură. Scopul acestei acțiuni a fost extinderea accesului utilizatorilor la date statistice dezaggregate în aspect teritorial, necesare pentru elaborarea de politici și întreprinderea de măsuri la nivel de localități, și, nu în ultimul rând, contribuirea la dezvoltarea unui cadru de monitorizare și evaluare a dezvoltării locale. În total au fost adăugate 10 tabele cu circa 70 indicatori statistici dezagregăți la nivel de localități. Datele statistice pot fi accesate în Banca de date la compartimentul **Statistica regională**.

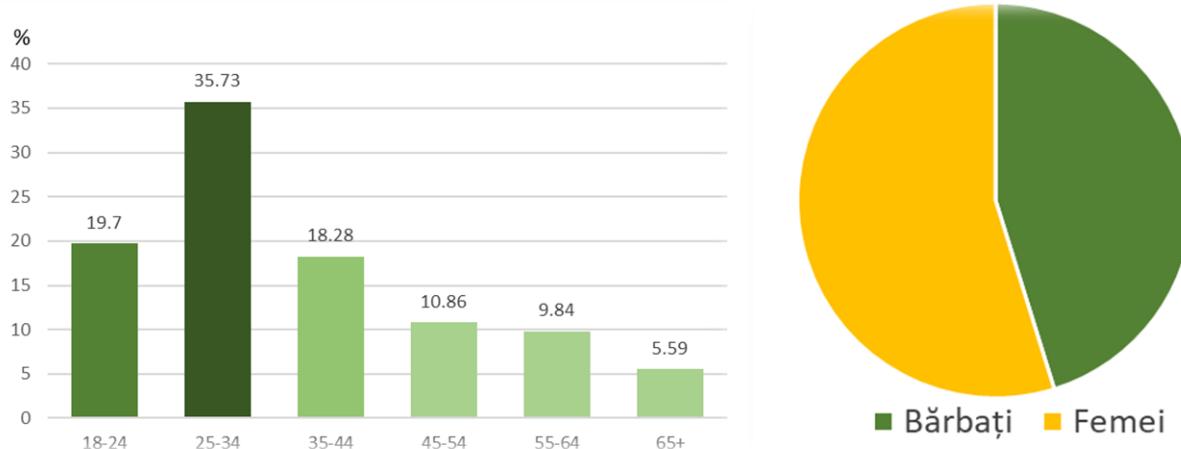
În anul de referință banca de date a devenit un instrument și mai popular, fiind vizitată de mai mulți utilizatori. Astfel, în anul 2020 banca de date a fost vizitată de circa 68,6 mii utilizatori (+19,03% față de 2019), cu un număr de accesări de peste 141,6 mii ori (+14,14%), și circa 1,28 milioane pagini afișate (+22,4%).

Cele mai **populare tabele** au fost cele ce vizează: *Populația cu reședință obișnuită, Minimul de existență pe categorii de populație, Darea în exploatare a locuințelor, Indicii lucrărilor de construcții, IPC pe grupe de mărfuri-servicii, Intrări și consum de energie electrică, Populația stabilă pe raioane, vârste, medii și sexe, Cifra de afaceri în comerțul cu ridicata etc.*

Banca de date este tot mai mult accesată din an în an. În anul de raport, 80% din utilizatori au accesat banca pentru prima dată. În medie pe zi banca de date a fost accesată de circa 387 ori.

Distribuția accesărilor pe sexe și vârste

Publicațiile statistice

În pofida dezvoltării tehnologiei informației de ultimă oră și ascensiunii în accesările rapide ale informațiilor prin intermediul site-ului și băncii de date, publicațiile statistice, ca și mijloc de diseminare a informației statistice, continuă să fie foarte solicitate de către utilizatori și publicul larg. În anul 2020 au fost elaborate 21 publicații (13 – cu o periodicitate anuală, 2 – trimestrială) vizând starea și evoluția vieții sociale, demografice, economice și culturale a țării.

Cele mai importante lucrări de sinteză realizate în perioada menționată au fost: „Anuarul statistic al Republicii Moldova”; breviarul statistic, „Moldova în cifre”; „Statistica teritorială” și „Buletinul statistic trimestrial”.

Publicațiile statistice au fost elaborate doar în versiune electronică, fiind plasate pe pagina web a BNS, cu excepția *Anuarului Statistic al Republicii Moldova, ediția 2020*, care a fost elaborat și în variantă de tipar.

Cele mai accesate publicații în anul de raport au fost: *Anuarul Statistic; Resursele naturale și mediul înconjurător; Balanța energetică; Statistica teritorială; Moldova în cifre; Buletin statistic trimestrial; Aspecte privind nivelul de trai al populației; Anuarul statistic „Chișinău în cifre”*.

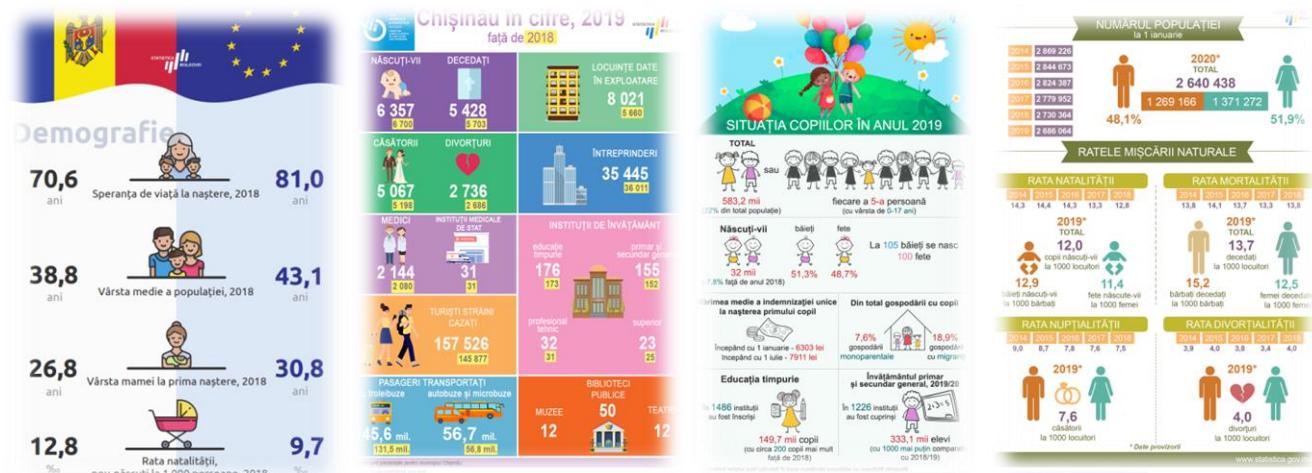
Diseminarea prin rețelele de socializare

În anul 2020, urmând tendințele actuale în materie de social media, în conținutul postărilor distribuite de BNS pe rețelele de socializare s-a pus accentul pe vizualizarea grafică (fotografii, infografice și clipuri video) pentru a avea un impact și interacțiune mai mare cu utilizatorii. Circa 200 postări au fost plasate, cu un impact de aproximativ de 2000 persoane per postare, iar cel mai mare impact l-au avut infograficele, care în anul 2020 au fost în număr de 170. Infograficele au fost create în special cu ocazia diverselor zile internaționale tematice și emiterii comunicatelor de presă. De exemplu Cu ocazia Zilei Europei 2020, sărbătoare a păcii și unității în Europa, celebrată

anual la data de 9 mai, Biroul Național de Statistică a prezentat datele statistice „*Republica Moldova (RM) versus Uniunea Europeană (UE-28)*”.

Cu un impact mai mare au fost infograficele privind: *Numărul provizoriu al populației cu reședință obișnuită al Republicii Moldova la 1 ianuarie 2020 (peste 17,6 mii vizualizări)*, *Ziua Internațională a Femeilor (11,9 mii)* și *Ziua Internațională a copiilor (9,4 mii)*.

Pe rețeaua de socializare *Facebook*, pagina BNS avea, la sfârșitul anului, peste 5500 aprecieri. Persoanele care au apreciat pagina sunt preponderent din Republica Moldova, România, Marea Britanie, Italia, Germania, SUA, Franța. Pagina BNS pe rețeaua de socializare *Twitter* avea la sfârșitul anului circa 1000 urmăritori.

Exemple de infografice poste pe retelele de socializare

Evaluarea internațională a disponibilității și deschiderii datelor statistice oficiale

Republica Moldova s-a clasat **pe locul 19 în lume și locul 3 în Europa de Est** după **disponibilitatea și deschiderea** datelor statisticilor oficiale. Aceste rezultate au fost făcute publice de către Organizația Open Data Watch - Open Data Inventory (ODIN), care, începând cu anul 2015, realizează anual o evaluare a gradului de **disponibilitate și deschidere** a statisticilor oficiale din întreaga lume.

În anul de raport au fost evaluate site-urile web oficiale ale oficiilor de statistică naționale din 187 țări ale lumii. În cazul Republicii Moldova a fost evaluat site-ul oficial al Biroului Național de Statistică <http://www.statistica.gov.md> și Banca de date <http://statbank.statistica.md>, care, în ansamblu, au acumulat un punctaj general de 73 din 100.

Criteriul „Disponibilitatea” se referă la evaluarea a 65 indicatori statistici cheie din 22 de categorii de statistică din domeniile social, economic și de mediu. Acești indicatori sunt evaluati după disponibilitatea dezagregărilor (inclusiv în profil teritorial) și a seriilor de timp disponibile.

Al 2-lea criteriu de evaluare este „*Deschiderea*” datelor. Conform ODIN, termenul „date deschise” (*engl. Open data*) este definit astfel: datele sunt deschise dacă oricine are acces liber să le utilizeze, să le modifice și să le distribuie. Cu alte cuvinte, datele deschise trebuie să poată fi prelucrate electronic, să fie însoțite de metadate, să poată fi exportate, utilizate și redistribuite liber de orice utilizator fără anumite restricții (cu condiția menționării sursei de date).

Scopul ODIN este de a oferi o evaluare obiectivă a disponibilității statisticilor naționale și a corespunderii acesteia la standardele datelor deschise. Oficiile naționale de statistică și partenerii lor de dezvoltare pot utiliza ODIN pentru planificare strategică și drept instrument de măsurare a dezvoltării sistemului statistic național. Totodată, atunci când datele sunt deschise, ele pot fi folosite de către toți actorii societății, fără anumite restricții, pentru îmbunătățirea politicilor guvernamentale și informarea cetățenilor.

15		Canada	North America
16		United Arab Emirates	Western Asia
17		Lithuania	Northern Europe
18		Philippines	South-Eastern Asia
19		Moldova	Eastern Europe
20		Palestine	Western Asia
21		Spain	Southern Europe
22		Korea, Rep.	Eastern Asia
23		United States	North America
24		Estonia	Northern Europe
25		New Zealand	Australia and New Zealand

8

Cooperare internațională

Cooperare internațională

Biroul Național de Statistică acordă o atenție deosebită activității de cooperare cu partenerii internaționali.

Obiectivul principal al cooperării internaționale în domeniul statisticilor cu țările partenere pentru anul 2020 a fost de a contribui la procesul continuu de armonizare a statisticii naționale încă din prima perioadă a anului, împreună cu celelalte organizații internaționale, pentru a permite unei convergențe treptate către date economice și sociale armonizate și comparabile, pentru a îmbunătăți coordonarea activităților statistice internaționale, precum și pentru a spori conformarea la standardele europene și internaționale, pentru a îmbunătăți comparabilitatea informațiilor statistice.

Pe arena integrării europene și a cooperării internaționale, BNS se angajează să împărtășească aceleași valori, instrumente și practici cu agențiile și organizațiile internaționale, pentru a contribui la construirea capacității statistice de a produce statistici oficiale de calitate, respectând întocmai *Codul European de Practici în Statistică* precum și *Principiile fundamentale ale ONU cu privire la Statistica Oficială*.

Având la bază un program activ de cooperare, principala misiune asumată de BNS este de a furniza statistici la nivel european mai aproape de necesitățile și interesele utilizatorilor de statistici, care să permită compararea între țări și regiuni, precum și monitorizarea continuă a absorbției acquis-ului comunitar în statistica națională. Având în vedere că statisticile Uniunii Europene (UE) sunt esențiale pentru deciziile și evaluarea la nivel european, nemijlocit, statisticile naționale sunt importante atât în scopuri naționale, cât și pentru comparabilitatea informațională internațională. Relațiile de cooperare dintre Eurostat, autoritatea statistică a UE și BNS s-au intensificat în ultimii ani și se bazează pe *Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană*, Titlul IV, Capitolul 6 Statistici.

În baza Memorandumului de înțelegere între BNS și EUROSTAT privind schimbul de date, BNS a prezentat datele statistice pe domenii pentru anul de referință 2019 cuprinse în Exercițiul Data Collection 2020.

Situată pandemică a avut un impact negativ nu doar asupra activităților curente ale BNS, dar și asupra implementării a o serie de proiecte în curs de desfășurare, în special în ce privește desfășurarea misiunilor experților internaționali în Republica Moldova, cauzând realizarea cu întârziere a unui șir de activități.

Subliniem importanța suportului acordat de către partenerii de dezvoltare, în special de a face față provocărilor în condițiile dificile ale perioadei pandemice. În anul de raport, BNS s-a bucurat de o colaborare fructuoasă în continuare cu organizațiile internaționale, inclusiv: Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Agențiile Organizației Națiunilor Unite, inclusiv UNFPA, UNICEF, UNDP, UN Women, FAO, OIM, OMS, ILO, UNESCO, UNECE, Eurostat, precum și în cadrul asistenței tehnice și financiare acordate de Guvernele altor țări (Elveția, România, India etc.).

Astfel, în contextul zilei mondiale a statisticii, pe 29 octombrie 2020, BNS a participat la reuniunea online a partenerilor de dezvoltare, organizată de oficiul Coordonatorului Rezident al ONU din Moldova, pentru a prezenta viziunea de dezvoltare în continuare a statisticii naționale, dar și pentru a discuta oportunitățile de cooperare și de implicare a partenerilor de dezvoltare în implementarea acestei viziuni în practică, susținerea priorităților de dezvoltare a SSN și depășirea provocărilor existente.

BNS a beneficiat și de asistență din partea noilor parteneri de dezvoltare. Astfel, în cadrul celei de-a 3-a aniversare²⁴ a Fondului de parteneriat pentru dezvoltare India-ONU, din 14 septembrie 2020, organizată de Misiunea permanentă a Indiei la Națiunile Unite, BNS a relatat despre sprijinul Fondului la implementarea unui proiect inovator și transformator care va permite BNS să utilizeze sursele de date administrative existente în scopuri statistice. Mai exact, BNS va dezvolta un sistem informațional statistic cu privire la populație și migrație, care va oferi în timp util estimări ale populației și migrației la nivel național și subnațional. Evenimentul a fost destinat comunității de diplomați din țările beneficiare de asistență tehnică la care s-a alăturat și Excelența sa Victor Moraru, Ambasador, Reprezentant Permanent al RM pe lângă Organizația Națiunilor Unite.

În vederea depășirii dificultăților cauzate de COVID-19, BNS a conlucrat cu agențile ONU și Eurostat și alte instituții statistice internaționale pentru a elabora orientări cu privire la modul de abordare a problemelor metodologice declanșate și identificarea soluțiilor directe și operative pentru statisticienii de pe glob.

Fondul ONU pentru Populație (UNFPA), cu suportul financiar al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC), a donat echipament modern, și anume 200 tablete cu baterii externe, destinate colectării electronice de date în cadrul viitorului recensământ al populației și locuințelor și al altor cercetări statistice prin sondaj în gospodăriile populației realizate de BNS.

Criza Covid-19 a creat, de asemenea, noi oportunități. Desfășurarea în regim online a conferințelor și seminarelor a constituit un beneficiu important prin participarea unui număr larg de statisticieni la evenimente virtuale.

În anul de referință, pe lângă contribuțiile specialiștilor BNS la reuniunile internaționale tematice în diverse domenii ale statisticii oficiale, conducerea BNS a participat la diverse evenimente inclusiv cu scopul promovării experienței țării în domeniul statisticii, precum și a imaginii BNS, la nivel internațional prin prezentare de produse și rezultate statistice:

²⁴ <https://www.unsouthsouth.org/partner-with-us/india-un-fund/>

- Experiența BNS în estimarea statistică a fluxurilor migrației din perspectiva de gen și în contextul ODD, a fost împărtășită cu comunitatea internațională în cadrul **Conferinței globale "Counted and Visible"**²⁵ privind măsurarea egalității de gen și intersecția inegalităților, organizată în ajunul celei de-a 51-a sesiuni a Comisiei pentru Statistică a Națiunilor Unite de către UN Women, în colaborare cu Divizia de Statistică a ONU (UNSD), 26-27 februarie, New York;
- Cea de-a **51 Sesiune a Comisiei Organizației Națiunilor Unite pentru Statistică**, la care s-au discutat și aprobat mai multe rapoarte prezentate de comitete, grupuri de lucru care funcționează sub auspiciile Comisiei de Statistică a ONU (UN SC), De asemenea, BNS a participat la evenimentul paralel al ONU, **Forumul la nivel înalt privind statisticile oficiale "Data stewardship – a solution for official statistics"**.

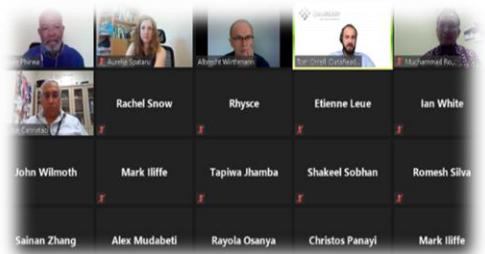

- Răspunsul la criza Covid-19 și efectele acesteia asupra statisticilor, reacții și consecințe
- Programele de cooperare cu Eurostat, UNECE și EFTA
- Evaluarea Globală Adaptată – runda următoare
- Satisfacerea solicitărilor utilizatorilor pe timp de criză
- Priorități în activitățile de cooperare pentru următorii ani în contextul politicilor UE

²⁵<https://data.unwomen.org/news/counted-and-visible-global-conference-measurement-gender-and-intersecting-inequalities, sectiunea Migrants, refugees and displaced persons>

- **Reuniunea online a grupului de experți26 privind „Accesul versus confidențialitatea datelor: cazul special al datelor privind populația”,** pe 6-8 octombrie 2020, a fost împărtășită experiența BNS în efectuarea unui audit independent privind protecția datelor cu caracter personal în cadrul prelucrării datelor în scopuri statistice, ca parte a angajamentului său de a institui un sistem informațional cu privire la populație și migrație, finanțat de Fondul de parteneriat pentru dezvoltare India-ONU. Evenimentul a fost organizat de UNFPA, în parteneriat cu Partenerul Global pentru Date de Dezvoltare Durabilă, Serviciul Statistic Ghana și Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR) și a reunit experți tehnici, cadre universitare și publicul larg.
- Cea de-a 68-a sesiune plenără a **Conferinței Statisticienilor Europeni (CES)**, organizată de către Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa (UNECE), care a pus în discuție subiecte cum ar fi:
  - Măsurarea transformării digitale;
  - Roluri noi pentru agențiile statistice și geospațiale în ecosistemele naționale de date emergente;
  - Cum statisticile oficiale pot ajuta la gestionarea pandemiei Covid-19, inclusiv furnizarea de date pentru obiectivele de dezvoltare durabilă;
  - Administrarea datelor - Birouri naționale de statistică într-o perioadă de schimbare;
  - Continuitatea activității statisticilor oficiale;

În cadrul dialogului online²⁷ (din 24 noiembrie 2020) cu privire la date și politici cu **tematica „Progresul către egalitatea de gen de la Declarația de la Beijing la COVID-19 și dincolo”**, parte a Seriei de dialog global de politici al UN DESA, a fost prezentată în baza datelor statistice, situația din domeniul protecției sociale în Republica Moldova și vulnerabilitățile existente din perspectiva egalității de gen (selectat ca studiu de caz de către specialiștii BNS pentru a fi inclus în raportul electronic global “Femeile Lumii 2020”) care necesită intervenții din partea statului. La evenimentul online s-au alăturat peste 500 persoane din întreaga lume și peste 2800 persoane l-au vizualizat în reluare. Portalul “Femeile Lumii 2020: Tendențe și Statistici” (World's Women 2020: Trends and Statistics), în cadrul căruia a fost inclus și studiul de caz prezentat de BNS, fiind unul din 14 oficii de statistică care și-au adus contribuția la acest produs, a fost prezentat în cadrul Forumului Mondial al Datelor (UN World Data Forum), organizat cu ocazia Zilei Mondiale a Statisticii.

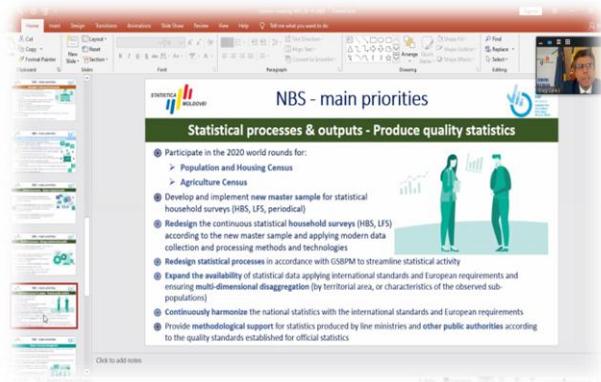

²⁷ <https://www.unfpa.org/sites/default/files/event-pdf/EGM-privacy-vs-access-Agenda.pdf>

Biroul Național de Statistică a fost ales în 2020 **membru al Comitetului UNWTO pentru Statistică**, respectiv reuniunea extraordinară a comitetului a adunat pentru prima dată noua compoziție pentru perioada 2020-2023, la care au participat aproximativ 30 de delegați din 11 (din 12) țări membre oficiale: Austria, Brazilia, Franța, Jamaica, Maroc, Paraguay, Filipine, Republica Moldova, Arabia Saudită, Seychelles și Spania.

În vederea menținerii unui grad înalt de pregătire și competență în domeniul BNS apelează în continuare la instruirile existente și la conlucrarea nemijlocită în cadrul proiectelor internaționale, care oferă posibilitatea de a cunoaște și a implementa cele mai noi și reușite practici internaționale.

Activitățile de pregătire profesională s-au desfășurat în principiu sub egida **asistenței proiectelor internaționale și a programelor europene** de instruire în statistică. Au fost inițiate și desfășurate în regim online misiuni și cursuri de instruire unde există posibilitatea de a învăța din experiența colegilor din alte state, organizației internaționale pentru a răspunde provocărilor din domeniul statistic, specialiștii BNS participând în grupuri de lucru, la conferințe, seminare, ateliere de lucru internaționale, inclusive cu prezentarea experienței avansate a BNS.

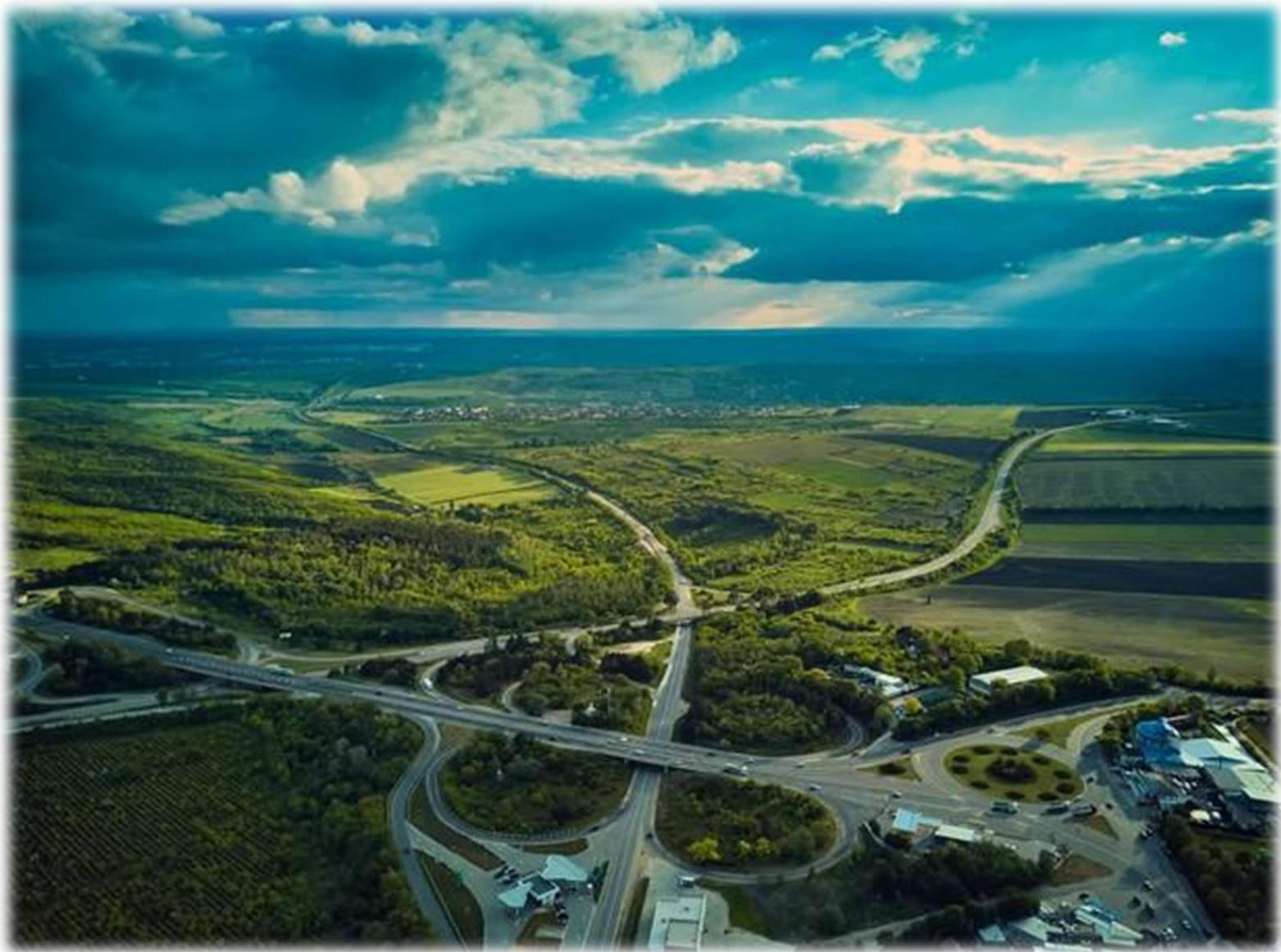
Proiecte în curs de desfășurare:

- Proiectul UE "Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice"
- Programul de cooperare regională STEP " Statistici prin Parteneriatul Estic" (Statistics through Eastern Partnership") finanțat de UE
- Proiectul „Îmbunătățirea disponibilității datelor administrative pentru urmărirea progresului agendei CIPD în cadrul ODD-urilor” cu asistența Fondului Parteneriatului pentru Dezvoltare India-ONU, Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA Moldova)
- Proiectul „Îmbunătățirea capacitatea instituționale a Biroului Național de Statistică” cu asistența Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare și Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA Moldova)
- Programul de țară „Republica Moldova 2018-2022” (UNFPA Moldova)
- Proiectul „Îmbunătățirea disponibilității și a calității datelor pentru monitorizarea drepturilor copilului” (UNICEF Moldova)
- Proiectul "Suport pentru îmbunătățirea sistemului statisticii agricole" (FAO)

În anul 2020, BNS a completat și transmis 110 chestionare privind indicatorii social-economici ai țării. Plus la aceasta, BNS a prezentat 78 tabele statistice către Comitetul de Statistică al CSI privind diverși indicatori cu periodicitate lunară, trimestrială sau anuală.

9

Activitatea Centrelor regionale de statistică

Activitatea Centrelor regionale pentru statistică

Obiectivele de bază ale Centrelor Regionale pentru Statistică (CRS) au constat în organizarea eficientă la nivel de unitate teritorială a proceselor de colectare a datelor de la unitățile raportoare, prelucrare corespunzătoare a informațiilor și diseminare a rezultatelor cercetărilor statistice în corespondere cu necesitățile și aspirațiile așteptate ale utilizatorilor.

În anul 2020 Centrele Regionale pentru Statistică au colectat circa **686,4 mii rapoarte statistice și financiare**, în total de la circa **96,5 mii respondenți**.

Rapoarte statistice și situațiile financiare colectate și procesate de către CRS

	Nr. chestionare		Domeniul economic total	Domeniul social total
	Total	inclusiv e-raportare		
Total chestionare	73	26	62	11
inclusiv:				
Lunare	5	3	5	-
Trimestriale	18	9	18	-
Semestriale	3	-	3	-
Anuale	47	15	36	11

Pe lângă activitatea de colectare și prelucrare a rapoartelor statistice și situațiilor financiare, reprezentanții CRS au oferit sprijin informațional la solicitarea diferitor utilizatori, fiind soluționate circa **2200 cereri de date statistice**.

Un număr mare de informații au fost elaborate și difuzate diverselor categorii de utilizatori locali vizând situația social-economică a raionului/municipiului, pe domenii statistice distințe, sub formă de **rapoarte analitice (140)**, **note informative (242)** și **informații operative (85)**, **rapoarte sau tabele generalizate (3211)**.

10

Sistemul Tehnologii Informaționale

Tehnologii Informaționale

Direcția Generală Tehnologii Informaționale (DGTI) a asigurat suportul direcțiilor de ramură în scopul execuției cu succes a sarcinilor acestora.

În legătură cu situația Covid-19 specialiștii DGTI au asigurat accesul la distanță a colaboratorilor BNS, au acordat suport consultativ pentru subdiviziunile statistice ale BNS în ceea ce privește problemele de administrare ale lucrului la distanță; au asigurat și monitorizat securitatea informațională, implementat regulile necesare pentru menținerea securității în condițiile lucrului la distanță și.a.

Pe parcursul anului de raportare specialiștii DGTI, în comun cu colegii din alte subdiviziuni ale BNS, de asemenea au efectuat:

- evaluarea privind conformitatea și securitatea la prelucrarea datelor cu caracter personal de către BNS (cu suportul SDC și UNFPA);
- proiectarea și inițierea dezvoltării sistemului statistic integrat (IAIS);
- proiectarea și dezvoltarea sistemului de preluare a datelor de la diferite surse de date administrative;
- dezvoltarea aplicației web pentru entități „*Ce formulare trebuie să prezint?*”
- demararea dezvoltării CAPI pentru Ancheta Forței de Muncă (AFM);
- inventarierea echipamentului tehnic în BNS;
- restabilirea echipamentului pentru înscriverea copiilor de rezervă Tape Library - bibliotecă cu bandă magnetică;
- identificarea, testarea și utilizarea platformelor de videoconferință (ZOOM, Jitsi și.a.);
- trecerea la ultima versiune a aplicației de diseminare PXWeb și migrarea conținutului serverului Băncii de date "StatBank" pe versiunea nouă;
- activarea spațiului de stocare de tip offline (backup);
- actualizarea și modernizarea sistemului de operare a serverului de domeniu intern al BNS.

În anul de referință a continuat organizarea schimbului de date administrative cu Serviciul Fiscal de Stat, Banca Națională a Moldovei, Agenția Servicii Publice, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

The screenshot shows a user interface for managing document requests. At the top, there's a search bar with placeholder text 'Introduceti IDNO' and 'IDNO' button, and another for 'CUIO' with 'CUIO' button. Below is a blue header bar with the text 'Lista formularelor care urmează a fi prezentate în anul 2021'. The main area has two input fields: 'Date de identificare la 01.01.2021' (Cod and Denumire) and a dropdown menu titled 'Lista formularelor'. At the bottom, there are buttons for 'Descarcă lista (.xlsx)' and page navigation '1-10 / 10'.

Aplicația web „Ce formulare trebuie să prezint?”

11

Resursele umane și financiare

Resursele umane și financiare

Resursele umane

Asigurarea unei baze durabile de dezvoltare a sistemului statistic presupune existența resurselor umane adecvate, atât din punct de vedere numeric, cât mai ales din punct de vedere calitativ.

Dezvoltarea cu pași rapizi a tehnologiilor moderne, transformările profunde ale relațiilor socio-economice și a realității în sine implică și necesitatea anticiparea și planificarea schimbărilor corespunzătoare ale cunoștințelor, capacitaților și abilităților angajaților din toate sferele. Atât instruirile interne, cât și cele internaționale oferă oportunități de creștere și dezvoltare profesională prin cunoașterea noilor metodologii și metode utilizate de către alte oficii de statistică, cu experiență semnificativă în domeniu și posibilitatea de a învăța de la cei mai buni specialiști ai statisticii oficiale și academice.

Personalul BNS este avantajat din perspectiva obținerii cunoștințelor și dezvoltării abilităților, luând în considerație posibilitatea de a participa la instruirile naționale și internaționale. Partenerii de dezvoltare – UNDP, Eurostat, UNECE, UNFPA, EFTA etc. susțin în mod constant și dau curs solicitărilor din partea BNS la capitolul dezvoltării resurselor umane.

Astfel, pe parcursul anului de raport au fost desfășurate **82 instruiriri**, din care 7 au avut loc peste hotare, iar 75 prin aplicațiile electronice și platforme on-line. Pe parcursul anului de raport la diverse seminare, cursuri, ateliere de lucru, webinare, conferințe etc., au participat circa **68 angajați ai BNS**, dintre aceștia 26 funcționari publici de conducere și 42 funcționari publici de execuție. Angajații BNS au beneficiat inclusiv de 15 instruiriri în țară, în special instruirea funcționarilor publici la Academia de Administrare Publică, care au fost organizate și finanțate din comanda de stat.

Este de menționat faptul că formatorii din cadrul BNS au organizat și desfășurat pentru colegi un curs introductiv în **mediul de programare "R"**.

În anul de raport, situația numerică la capitolul resurse umane reflectă următoarele:

Numărul de angajați și numărul funcționarilor publici în cadrul BNS în 2020

	Biroul Național de Statistică	
	Total	din care, operatori la cercetările AFM și CBGC
Efectivul-limită/numărul de unități aprobate	705	150
Numărul de angajați	583	139
din care femei	531	128
Numărul de funcționari publici	389	-
din care femei	359	-

La 31 decembrie 2020, numărul de angajați ai BNS a constituit 583 de unități de personal (inclusiv specialiști AFM și CBGC).

Pe parcursul anului 2020 raporturile de serviciu ale unor angajați au fost modificate prin modalități precum transferul, promovarea și asigurarea interimatului unor funcții de conducere, la moment, temporar vacante.

În aparatul central au fost promovați în funcția publică superioară 2 persoane. La fel, 2 funcționari publici au fost transferați în alte autorități publice. În această perioadă au fost desfășurate 3 proceduri de concurs în urma cărora au fost încadrați în serviciul public 23 persoane.

Procedura de evaluare a performanțelor profesionale a fost desfășurată până la 15 februarie 2020, perioadă în care au fost evaluați toți funcționarii publici din BNS, inclusiv din cadrul Centrelor regionale pentru statistică. În urma evaluării, funcționarilor publici le-au fost conferite grade de calificare, în dependență de rezultatele procedurii de evaluare.

Indicatorii fluctuației și vechimii în muncă a personalului

În anul de raport a fost înregistrată o descreștere a fluctuației în rândul funcționarilor publici, comparativ cu anii precedenți, dar aceasta rămâne în continuare la nivel înalt, motivarea insuficientă a personalului, în special cea financiară constituind una din cauzele principale ale fluctuației sporite a personalului și un impediment major în atragerea și menținerea tinerilor specialiști. Dinamica pentru ultimii 3 ani este prezentată în tabelul de mai jos.

Dinamica fluctuației personalului BNS

	2017	2018	2019	2020
Salariați eliberați în decursul anului, persoane	100	72	147 ²⁸	58

Analiza caracteristicilor de vîrstă relevă tendințe contradictorii, dar, care, de fapt, scot în evidență problemele instituției – atractivitatea scăzută a posturilor la BNS, fluctuația personalului în special a tinerilor specialiști etc.

Caracteristici de vîrstă ale angajaților BNS

	2017	2018	2019	2020
Vîrstă medie a angajaților (ani)	41,1	47,0	47,0	50,0
Ponderea tineretului sub 35 ani (%)	26,6	16,3	18,0	14,2
Ponderea persoanelor în vîrstă pensionară (%)	27,5	31,29	27,7	28,0

²⁸ Lichidare de funcție publică - 73 persoane

Resursele financiare

Finanțarea activității BNS în anul 2020 a fost asigurată: din alocații de la bugetul de stat, din mijloace provenite din comercializarea de date și publicații statistice, de la darea în arendă a încăperilor neutilizate în subdiviziunile teritoriale de statistică, precum și din suportul finanțier din partea donatorilor externi.

Din totalul bugetul BNS pentru anul 2020, din alocații de la bugetul de stat au fost finanțate cheltuieli în sumă de 91965,8 mii lei (96,5% din total mijloace finanțate), din fonduri provenite din prestarea serviciilor cu plată – 616,6 mii lei (0,6% din total mijloace finanțate), din venituri provenite de la darea în locațiușe a încăperilor neutilizate de către organele teritoriale de statistică – 2371,2 mii lei (2,5% din total mijloace finanțate), precum și din surse finanțare din partea partenerilor de dezvoltare – 318,9 mii lei (0,3 % din total mijloace finanțate).

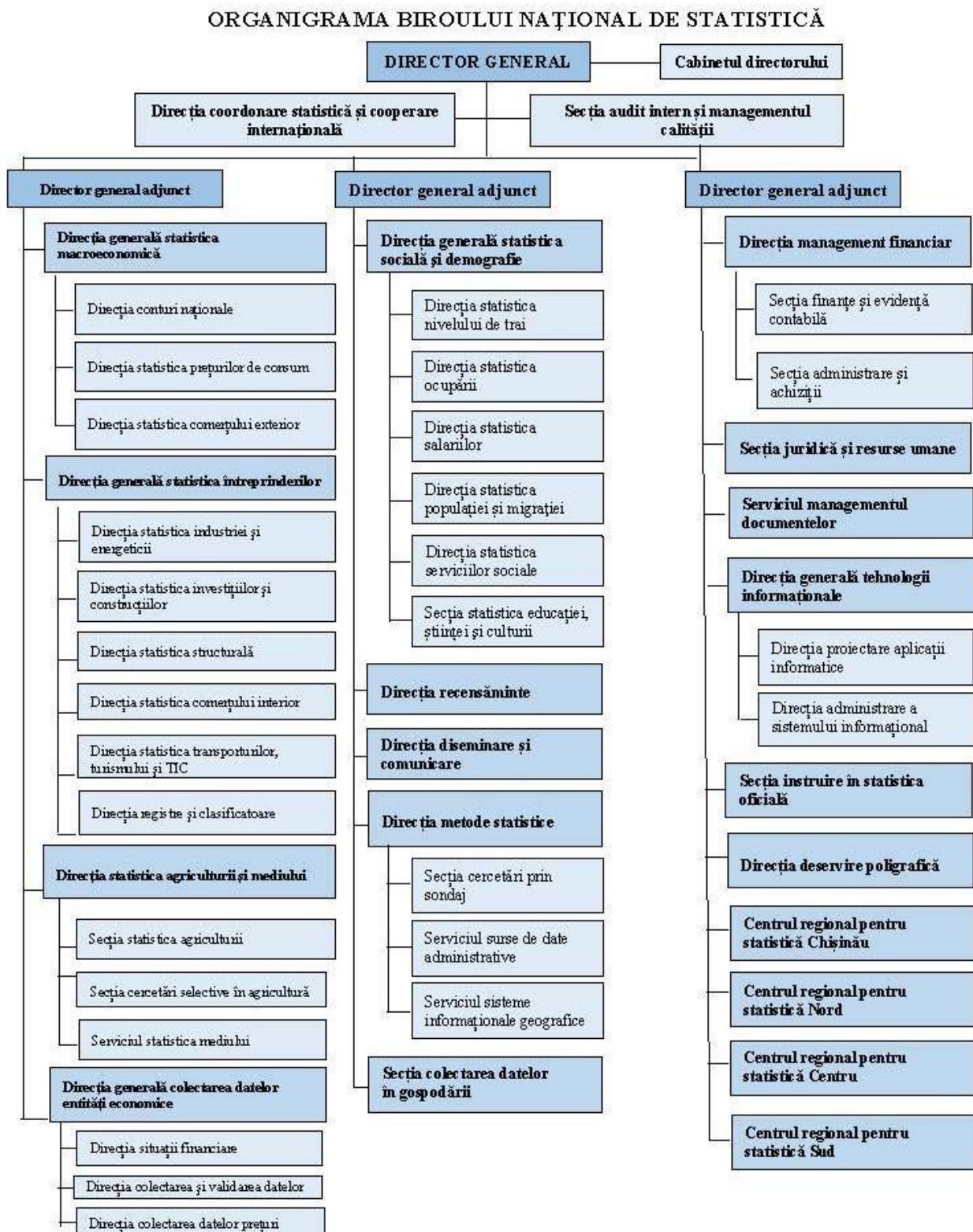
Pentru programul "Politici și management în domeniul statisticii" al BNS, din bugetul de Stat au fost utilizate 35593,8 mii lei (97,1% din 36654,2 mii lei, buget precizat), pentru realizarea programului "Lucrări statistice" - 53208,3 mii lei (98,4% din 54069,8 mii lei, buget precizat), pentru programul "Recensăminte" – 6470,4 mii lei (51,0 % mii lei din 12675,5 mii lei, buget precizat).

Finanțarea lucrărilor sistemului Biroului Național de Statistică în anii 2019-2020

mii lei

Programul/ subprogramul	2019					2020					
	Total	sursa de finanțare				total	sursa de finanțare				
		Bugetul de stat	mijloace speciale		surse externe		bugetul de stat	mijloace speciale		surse externe	
			de la chiria bunu- rilor publice	de la prest area servi- ciilor cu plată				de la chiria bunu- rilor publice	de la presta rea servi- ciilor cu plată		
Total	93769,0	90208,8	2176,1	883,9	500,2	95272,5	91965,8	2371,2	616,6	318,9	
inclusiv:											
Elaborare a politicii și management în domeniul statisticii	28926,3	28926,3	-	-	-	35593,8	35593,8	-	-	-	
Lucrări statistice	61653,7	58093,5	2176,1	883,9	500,2	53208,3	49901,6	2371,2	616,6	318,9	
Recensăminte	3189,0	3189,0	-	-	-	6470,4	6470,4	-	-	-	

Organograma Biroului Național de Statistică

12

Obiective și priorități pentru anul 2021

Obiective și priorități pentru 2021

Obiectivul major al activității Biroului Național de Statistică este producerea și diseminarea datelor statistice necesare elaborării, implementării, monitorizării și evaluării politicilor naționale în domeniul social-economic, conform standardelor și metodologiilor internaționale, în special celor UE, armonizate pe principiul calității și eficienței. La modul general, BNS va continua în 2021 desfășurarea activităților în scopul îmbunătățirii calității statisticilor existente și creșterea încrederii utilizatorilor în datele diseminate și metodele statistice utilizate.

În contextul celor menționate mai sus și ținând cont de lecțiile învățate, provocările și constrângerile în anul de raport, Biroul Național de Statistică va urmări realizarea următoarelor obiective în anul 2021:

Planificare strategică

Cadrul legislativ și strategic fortificat și armonizat la cele mai înalte standarde internaționale și europene, în scopul asigurării precondițiilor necesare de activitate și funcționare a statisticii oficiale, prin:

- *Elaborarea și adoptarea prin hotărâre de Guvern a Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru anii 2021-2030 și a Programului de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru anii 2021-2025 (inclusiv a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia)*
  - *Propunerea unor ajustări la Legea nr.93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială.*
  - *Elaborarea și adoptarea actelor normative secundare necesare implementării Legii nr.93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială.*
- nr.93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială.
- *Elaborarea proiectului Legii privind Recensământul Populației și a Locuințelor, runda 2020 și asigurarea efectuării activităților necesare pentru pregătirea către Runda Mondială 2020 a Recensămintelor.*
  - *Elaborarea conceptului și sarcinii tehnice privind Sistemului informațional „Statistica socială și demografică”.*

Producție statistică

Statistica macroeconomică

Conturi naționale

- *Pregătirea bazei pentru efectuarea revizuirii PIB (metodele de resurse și utilizări) ținând cont de numărul actualizat al populației cu reședință obișnuită pe baza rezultatelor recensământului populației din anul 2014 și a datelor privind migrația internațională.*
- *Formarea bazelor de date a PIB anual și trimestrial în retrospectivă (metoda de producție și metoda de utilizări), ținând cont de numărul actualizat al populației, pe baza rezultatelor recensământului populației din anul 2014, și a datelor privind migrația internațională (în prețuri curente, comparabile, prețurile unui an de bază).*

- *Recalcularea PIB pe locitor în retrospectivă.*
Prețuri
- *Actualizarea Metodologiei IPC în corespondere cu noile recomandări internaționale (manualul „Indicii Prețurilor de Consum”, ediția 2020, elaborat de FMI, Eurostat, Comisia economică ONU pentru Europa, Banca Mondială);*
- *Elaborarea și diseminarea IPC conform noului Clasificator al Cheltuielilor Gospodăriilor Casnice (COICOP) armonizat*

- cu Clasificarea Europeană a Consumului Individual pe Destinații (ECOICOP, 2013);*
- *Extinderea diseminării IPC la nivel mai detaliat (97 clase COICOP);*
  - *Realizarea schimbului de experiență cu alte state avansate privind aplicarea în calculul IPC a metodelor de reflectare a telefoniei mobile, chiriei imputate, precum și a ajustării schimbului de calitate a produselor.*
  - *Actualizarea Nomenclatorului de produse și servicii pentru colectarea prețurilor în anul 2021, a ponderilor de cheltuieli precum și revizuirea unităților de colectare a prețurilor mărfurilor și de prestare a serviciilor incluse în cercetare pentru calcularea IPC în 2021.*
  - *Efectuarea lucrărilor în cadrul Programului Comparabilității Internaționale (PCI) al Produsului Intern Brut (PIB) și a Parității Puterii de Cumpărare (PPC) a valutelor naționale runda globală-2021.*

Comerț internațional

- *Actualizarea normelor metodologice de elaborare a statisticilor comerțului*

Statistica întreprinderilor

Statistica industriei și energeticii

- *Actualizarea Nomenclatorului de produse și servicii industriale al Republicii Moldova PRODMOLD lista 2013 în conformitate cu clasificatorul internațional PRODCOM lista 2018.*

Tehnologia informației

- *Elaborarea instrumentarului statistic privind utilizarea TIC în întreprinderi și testarea acestuia;*

Statistica structurală

- *Elaborarea metodologiei și implementarea modulului privind comerțul și servicii în*

internațional cu mărfuri în corespondere cu standardele ONU-2010 și Regulamentele Uniunii Europene.

- *Actualizarea instrucțiunilor metodologice privind completarea rapoartelor statistice despre exportul și importul de servicii, în corespondere cu standardele ONU (Manualul privind statistica comerțului internațional cu servicii, 2010) și Regulamentele Uniunii Europene.*
- *Perfecționarea modului de colectare, control și prelucrare a informației statistice privind exporturile și importurile de servicii (prin intermediul ghișeului unic).*
- *Actualizarea registrului agenților economici, care prestează (export), beneficiază (import) servicii în baza informației obținute de la Banca Națională a Moldovei privind tranzacțiile internaționale și din alte registre ale cercetărilor statistice realizate de către BNS.*

cadrul cercetării structurale în conformitate cu Regulamentul CE

- *Elaborarea instrumentarului statistic vizând ancheta de conjunctură și testarea acestuia*

Registre și clasificatoare

- *Utilizarea Surselor de date administrative în actualizarea Registrului unităților statistice;*
- *Dezvoltarea statisticii demografiei întreprinderilor în conformitate cu regulamentul CE*

Reducerea presiunii informaționale asupra respondenților

- Elaborarea foii de parcurs privind reducerea presiunii informaționale asupra respondenților;
- Estimarea poverii de raportare statistică

Statistica agriculturii și mediului

- Perfecționarea statisticii prețurilor agricole în conformitate cu cerințele UE (prețurilor producătorilor și prețurilor la mărfurile și serviciile procurate de către întreprinderile agricole).
- Perfecționarea sistemului de indicatori statistici vizând mediul în conformitate cu

Documentarea proceselor statistice

- Documentarea proceselor statistice conform modelului generic GSBPM (Generic Statistical Business Process Model) pentru cercetările infraanuale.

Statistica socială și demografie

Statistica nivelului de trai

- Organizarea și desfășurarea pilotării instrumentarului revizuit al Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice.
- Desfășurarea pilotării Chestionarului principal colectat prin metoda CAPI.
- Elaborarea Manualului operatorului pentru anul 2022.

Statistica pieței muncii

- Elaborarea proiectului de instrumentar pentru colectarea datelor conform noului standard internațional (Rezoluției Conferinței Internaționale a Statisticienilor Muncii - CISM-19) privind munca de producere a bunurilor și de prestare a serviciilor pentru consumul propriu, munca voluntară.
- Testarea metodei CAPI de colectare a datelor în cadrul AFM.
- Utilizarea surselor de date administrative în producerea statisticilor privind numărul salariaților și câștigul salarial.

recomandările CEE ONU pentru țările Europei de Est, Caucaz și Asia Centrală.

- Finalizarea calculelor experimentale ale Contului economic de mediu vizând emisiile în aerului atmosferic pentru anii 2014 – 2018 și implementarea ulterioară a calculelor în practica statistică permanent;

Statistica demografică

- Recalcularea numărului populației cu reședință obișnuită pentru anii 2014-2020, în profil teritorial (pe raioane) în baza rezultatelor Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2014 (RPL 2014), a datelor privind migrația internă (datele ASP) și a migrației internaționale (datele IGPF).
- Recalcularea indicatorilor demografici pentru anii 2014-2019, în profil teritorial (pe raioane) cu aplicarea definiției internaționale (ONU și UE) de reședință obișnuită.

Statistica serviciilor sociale

- Familiarizarea cu metodologia ESSPROS și evaluarea surselor de date administrative pentru implementarea treptată a metodologiei;
- Elaborarea planului de acțiuni pentru implementarea metodologiei ESSPROS.
- Elaborarea rapoartelor SIMS pentru cercetările privind utilitățile publice.

Statistica educației

- Evaluarea/expertiza domeniului statistica educației cu suportul experților de la EUROSTAT.

- Revizuirea Clasificării Programelor educaționale naționale aliniate la ISCED 2011.

Recensământul populației și al Locuințelor

- Elaborarea proiectului Legii privind Recensământul Populației și a Locuințelor, runda 2020 și asigurarea efectuării activităților necesare pentru pregătirea către Runda Mondială 2020 a Recensămintelor.
- Elaborarea proiectelor de cehionare de recensământ și consultarea programului de recensământ cu instituțiile partenere și utilizatorii.
- Elaborarea proiectului strategiei resurselor umane și a planului de implementare (identificare, selectare, angajare, instruire și gestionarea resurselor umane).
- Elaborarea proiectului strategiei de comunicare și a planului de acțiuni privind implementarea strategiei.

Diseminarea statistică

- Diseminarea informației tuturor categoriilor de utilizatori, respectând principiile fundamentale ale statisticii oficiale.
- Revizuirea identității vizuale a BNS.

- Utilizarea de tehnologii moderne pentru diseminarea datelor.
- Inițierea activităților de modernizare a site-ului oficial.

Metode statistice și colectarea datelor

- Inițierea implementarea în practica statistică a unui sistem de management al calității, corespunzător condițiilor naționale și standardelor internaționale.
- Documentarea proceselor statistice, conform standardului pentru implementarea proceselor managementului calității și a modelului generic al proceselor statistice (GSBPM).
- Actualizarea și revizuirea sistemului de metadate conform standardelor internaționale în domeniu.
- Extinderea utilizării datelor administrative în producția statistică în scopul reducerii

- sarcinii asupra respondenților și diversificării indicatorilor produși de BNS.
- Elaborarea noului eșantion master pentru cercetările din domeniul social (gospodăriilor casnice) AFM și CBGC, precum și îmbunătățirea procedurilor de eșantionare, estimare și calculare a indicatorilor de calitate a principalelor estimații.
- Evaluarea calității surselor de date administrative și a datelor conținute în cadrul acestora, din punct de vedere statistic, precum și obținerea accesului permanent la acestea.
- Continuarea lucrărilor de colectare a datelor referitor la clădiri și locuințe, la

- nivel de punct de adresă, în contextul implementării Sistemului Informațional Geografic statistic;*
- *Inițierea activităților de implementare a metodei inovative CAPI de colectare a datelor; pilotarea cercetări Ancheta Forței de Muncă (AFM), desfășurate de BNS.*

Tehnologii Informaționale

- *Dezvoltarea procesului de raportare electronică prin includerea altor rapoarte statistice în platforma de raportare;*
- *Definirea unui serviciu WEB al BNS de efectuare a schimbului de date cu alte entități de stat prin intermediul platformei MConnect;*
- *Implementarea recomandărilor privind conformitatea și securitatea la prelucrarea datelor cu caracter personal de către BNS.*
- *Ajustarea rețelei unice a operatorilor de interviu și controlori din rețeaua integrată AFM și CBGC privind colectarea datelor în cercetările prin sondaj în gospodăriile casnice conform noului eșantion EMDOS 3.*

Resurse umane

- *Consolidarea resurselor umane.*
- *Finalizarea și raportarea procesului de evaluare a performanțelor funcționarilor publici pentru anul 2020.*

©Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova
MD-2019 Chișinău, str. Grenoble, 106
Tel.: 022 403-000
E-mail: moldstat@statistica.gov.md
<http://www.statistica.gov.md>